Програма на Европската Унија за транзициска помош и институционален развој - ТАИБ 2010

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Упатство за оцена на елаборати

Финална верзија, датум 23.09.2015

EuropeAid/134079/D/SER/MK

Проектот е финансиран од
Европската Унија

Проектот е имплементиран од Ramboll
и нејзините конзорциумски партнери

Датум	23 Септември 2015
Изготвил	Фана Христовска и Иан Маклеан
Проверил	Раул Дауса
Контролирал	Џули Беуфилс
Опис	Упатство за оцена на елаборати

Реф: EuropeAid/134079/D/SER/MK

Содржината на овој извештај е единствена одговорност на Ramboll Данска A/S и нејзините конзорциумски партнери и во ниеден случај не ги одразува ставовите на Европската Унија.

Ramboll
Hannemanns Allé 53
DK-2300 Copenhagen S
Denmark
T +45 5161 1000
F +45 5161 1001
www.ramboll.com

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД 1

1.1 Цел на Упатството 1

1.2 Систем на елаборати 1

1.3 Целни групи 1

2. Правни основи 2

2.1 Постапки за одобрување на елаборатите 3

2.1.1 Прв чекор во постапката за одобрување на елаборати 3

2.1.2 Втор чекор во постапката за одобрување на елаборати 4

2.1.3 Постапка за одобрување на елаборати за активности кои не се наведени во Прилог 2 од Уредбата за ОВЖС 4

2.1.4 Инспекција 9

3. Содржина на елаборатот 10

3.1 Општи информации за инвеститорот 10

3.2 Тип на елаборат 10

3.3 Надлежен орган 10

3.4 Опис на проектот каде што се врши активноста 11

3.4.1 Нетехничко резиме 11

3.4.2 Опис на локацијата 11

3.4.2 Техничко-технолошки опис на активноста 11

3.5 Опис на животната средина околу проектот 12

3.6 Влијанието на проектот врз животната средина 12

3.6.1 Емисии 12

3.6.2 Управување со отпад 14

3.6.3 Емисии во почва (вклучувајќи превентивни мерки) 15

3.6.4 Бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење 15

3.6.5 Биодиверзитет (флора и фауна) 16

3.7 Програма за заштита на животната средина 16

3.8 Резиме и заклучок 17

3.9 Анекси 17

3.10 Изјава 17

4. Донесување одлуки 19

ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ 1 – АКТИВНОСТИ ПОД ОДГОВОРНОСТ НА УПРАВАТА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА (УЖС);

ПРИЛОГ 2 – АКТИВНОСТИ ВО НАДЛЕЖНОСТ НА ГРАДОНАЧАЛНИКОТ НА ЕЛС;

ПРИЛОГ 3 - АКТИВНОСТИ ВО НАДЛЕЖНОСТ НА ГРАДОНАЧАЛНИКОТ НА ГРАД СКОПЈЕ;

ПРИЛОГ 4 - АКТИВНОСТИ ВО НАДЛЕЖНОСТ НА ГРАДОНАЧАЛНИЦИТЕ НА ЕЛС ВО ГРАД СКОПЈЕ;

ПРИЛОГ 5 –ВИДОВИ АКТИВНОСТИ КОИ ТРЕБА ДА ПОДГОТВАТ ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И БАРАЊЕ ЗА Б-ИСКЗ ДОЗВОЛА

АКРОНИМИ

МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
МТВ	Министерство за транспорт и врски
УЖС	Управа за животна средина
ДИЖС	Државен инспекторат за животна средина
ЕЛС	Единици на локалната самоуправа
СЖС	Сектор за животна средина
ЗЕЛС	Заедница на единиците на локална самоуправа на Република Македонија
ЗЖС	Закон за животна средина
НО	Надлежен орган
ГС	Град Скопје
НКД	Национална класификација на дејности

СИНОПСИС НА ПРОЕКТОТ

Име на програмата	Програма на Европската Унија за ИПА техничка помош и институционална надградба - ТАИБ 2010		
Име на проектот	Зајакнување на капацитетите за имплементација на законодавството за животна средина на локално ниво		
Референтен број:	EuropeAid/134079/D/SER/MK		
Број на договорот	11-41299/1		
Времетраење на проектот	Јануари 2015 – Јули 2016		
Почеток на проектот (Датум на иницијален состанок)	20 Јануари 2015 (22 Јануари 2015)		
Датум на завршување на проектот	20 Јули 2016		
Име:	Јадранка Иванова, ВПС	Радица Коцева, Раководител на ЦФСД	Раул Дауса, Директор на проектот
Улога:	Корисник	Договорен орган	Извршител
Адреса:	МЖСПП Бул. „Гоце Делчев" бр. 18 (Зграда на МТРВ, 10-ти кат) 1000 Скопје, Република Македонија	ЦФСД Министерство за финансии Ул. „Даме Груев" бр.14 1000 Скопје, Република Македонија	Ramboll Hannemanns Allé 53, 23000 Копенхаген, Данска
Телефон:	+389 75 250 234		+45 5161 6646
Факс:	+ 389 2 3220 165	+389-2-3231-219	+45 4598 8510
E-mail:	j.ivanova@moepp.gov.mk; jadrankaivanova@hotmail.com	radica.koceva@finance.gov.mk	PCM@ramboll.dk
Лице за контакт:	Јадранка Иванова	Радица Коцева	Раул Дауса
Општа цел	Општата цел на проектот е да придонесе за подобрување на заштитата на животната средина, мониторинг и имплементација на националното законодавство за животната средина во Република Македонија како на централно така и на локално ниво.		
Цел	Целта на овој проект е: • Да се зајакнат капацитетите на ЕЛС за спроведување на		

	законодавството за животна средина. • Да се подобри координацијата меѓу централната и локалната власт во спроведувањето на законодавството за животна средина.
Очекувани резултати	**РЕЗУЛТАТ 1 Зајакнат административен капацитет** • Оцена на административните капацитети на локално ниво за имплементација и оцена на вршењето на нивните законски надлежности за животната средина; • Програма за реформа и зајакнување на административниот капацитет за спроведување на законодавството за животна средина на општинско ниво придружена со подготвена листа на правни документи кои го поддржуваат спроведувањето на животната средина на локално ниво. • Одобрена Програма за краткорочни и долгорочни обуки и организирани обуки во согласност со краткорочната Програма; • Зајакнати административни капацитети за спроведување на законодавството за животна средина на централно и на локално ниво; **РЕЗУЛТАТ 2 Подготвени правни документи за животната средина кои придонесуваат за имплементација на животната средина на локално ниво** • Подготвени правни документи (прирачник, упатства, листи за проверка, постапка или др.) и ако е потребно правни акти за спроведување на избрани правни акти за животната средина во надлежност на ЕЛС, вклучително и Упатства за оцена на елаборатите за заштита на животната средина на локално ниво, според член 24 од Законот за животна средина; • Подготвено Упатство за подготовка на инфраструктурни проекти финансирани од ЕУ, • Подготвена Програма за подигнување на јавната свест за животната средина на локално ниво; и • Подготвена и спроведена за избраните ЕЛС Надградба на дизајнирана (софтверска) и развој на Програма за воспоставување на систем за собирање на податоци, известување и информации. **РЕЗУЛТАТ 3 Имплементирани усвоените правни документи за животната средина на локално ниво.** • Спроведени избраните (од најголем приоритет) мерки од Програмата за реформа и зајакнување на административните капацитети за спроведување на барањата на животната средина на општинско ниво; • Организирани обуки за развој и имплементација на Локални еколошки акциски планови за 40 луѓе и подготвени препораки за подобрување на процесите за ЛЕАП и мониторинг на имплементацијата на ЛЕАП-ите во избрани ЕЛС; Подобрена имплементација на законодавството за животна средина на локално ниво кое главно се однесува на квалитетот на воздухот, водата и секторот за ИСКЗ со фокус на прашањата кои треба да се земат предвид при издавање на дозволи за Б - инсталации

<table>
<tr><td></td><td>(мониторинг на воздухот и бучавата, оцена на влијанието врз животната средина преку елаборат за заштита на животната средина) и подготвени подобрени и спроведливи прирачници, упатства и листи за проверка за оваа цел.</td></tr>
<tr><td>Главни активности</td><td>• Активност 1 Изготвување и имплементација на план за вклучување на засегнатите страни
• Активност 2 Оцена на законските барања за активности за заштита на животната средина во ЕЛС и оцена на административните капацитети за имплементација и развој на потребната програма за реформи
• Активност 3 Имплементација на зајакнувањето на административниот капацитет во ЕЛС
• Активност 4 Зајакнување на развојот и имплементацијата на локалните акциски планови за животната средина
• Активност 5 Развивање и имплементација на програма за обука
• Активност 6 Подигнување на јавната свест и управување со информации</td></tr>
<tr><td>Клучни чинители</td><td>• Министерство за животна средина и просторно планирање (Одделение за соработка со локалната самоуправа, Одделение за ИПА, Сектор за ЕУ);
• Министерство за локална самоуправа;
• Заедница на единиците на локалната самоуправа (ЗЕЛС);
• Девет (9) избрани пилот ЕЛС;
• Осумте (8) Центри на планските региони;
• НВО кои се релевантни за активностите на проектот;
• Б инсталациите во рамките на деветте (9) избрани ЕЛС;
• Јавни комунални претпријатија;
• Јавноста во целина.</td></tr>
<tr><td>Целни групи</td><td>• Министерство за животна средина и просторно планирање (Одделение за соработка со локалната самоуправа, Одделение за ИПА, Сектор за ЕУ);
• Министерство за локална самоуправа;
• Заедница на единиците на локалната самоуправа (ЗЕЛС);
• Деветте (9) избрани пилот ЕЛС;
<table>
<tr><td>Плански регион</td><td>Град/ЕЛС</td></tr>
<tr><td>Скопски регион</td><td>- Град Скопје
- ЕЛС Ѓорче Петров
- ЕЛС Аеродром</td></tr>
<tr><td>Полошки регион</td><td>- ЕЛС Тетово
- ЕЛС Гостивар
- ЕЛС Јегуновце</td></tr>
<tr><td>Југозападен регион</td><td>- ЕЛС Охрид
- ЕЛС Македонски Брод
- ЕЛС Дебарца</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Број на извештај</td><td>Упатство за оцена на елаборати – Верзија бр. 2</td></tr>
<tr><td>Автор на извештајот</td><td>Фана Христовска и Иан Маклеан</td></tr>
</table>

1. ВОВЕД

Ова Упатство за оцена на елаборати е подготвено во рамките на проектот „Техничка помош за зајакнување на капацитетите за спроведување на законодавството за животна средина на локално ниво", EuropeAid/134079/D/SER/MK. Проектот е финансиран од Програмата на Европската Унија за транзициска помош и институционална надградба - ТАИБ 2010 година. Главен корисник на проектот е Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП). Други корисници на проектот се Министерството за локална самоуправа и деветте ЕЛС избрани да учествуваат во проектот: Град Скопје, Ѓорче Петров, Аеродром, Тетово, Гостивар, Јегуновце, Охрид, Македонски Брод и Дебрца и Заедницата на единиците на локалната самоуправа (ЗЕЛС).

1.1 Цел на Упатството

Ова упатство ги опишува главните чекори на системот за елаборати за заштита на животната средина, како што е наведено во постоечкото македонско законодавство. Целта на Упатството е да обезбеди заедничко разбирање на сите засегнати страни за тоа како да се примени законодавството за елаборати. Ова упатство ги објаснува барањата на законодавството, а особено барањата од Правилникот за елаборати.

1.2 Систем на елаборати

Според сегашното македонско законодавство, за широк спектар на активности (Прилог 1-4 на ова упатство) неопходно е да се добие одлука за „елаборат" за заштита на животната средина, или пред да биде дозволено да се започне со работа или, во случај на постоечки активности, да се дозволи продолжување со работа. Процесот на одобрување на елаборатот за заштита на животната средина е сличен со процесот на ОВЖС, но за помал обем на активности. Елаборатот за заштита на животната средина обезбедува процес кој предвидува, проучува и го оценува потенцијалното влијание на малите проекти врз животната средина и гарантира дека носителите на одлуки имаат информации за сите негативни влијанија врз животната средина за кои постои веројатност да произлезат од развојот на таквите активности.

1.3 Целни групи

Ова упатство е наменето за надлежните органи за заштита на животната средина одговорни за оценување на елаборати во рамките на ЕЛС, Град Скопје, ЕЛС во рамките на Град Скопје, МЖСПП, инвеститорите и правните и физички лица кои изготвуваат елаборати и за јавноста.

2. ПРАВНИ ОСНОВИ

Согласни член 24 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12 , 93/13, 187/13, 42/14 и 44/15), правните и физичките лица кои вршат или се предлага да вршат, одредени видови на активности кои не бараат ОВЖС, се должни да подготват елаборат за заштита на животната средина.

Проектите за кои е потребна постапка за ОВЖС се дадени во Прилог 1 и 2 од Уредбата за определување на проектите и критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанието врз животната средина („Службен весник на РМ" бр. 74/05, 109/09, 164/12), (во понатамошниот текст - Уредба за ОВЖС).
Целта на елаборатот е да го процени влијанието на одредени активности врз животната средина (воздух, вода, биолошка разновидност, отпад, итн.) пред да започнат со работа. Ова значи дека надлежниот орган за издавање на одобрение за градење нема да издаде дозвола за градба пред елаборатот за животна средина да биде одобрен од страна на надлежниот орган одговорен за одобрување на елаборатот за заштита на животната средина. Врз основа на член 57 од Законот за градење („Службен весник ма РМ" бр. 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 129/15) објектите се поделени во 5 категории. Дозволите за објектите од категоријата 1 и 2 ги издава МТВ, а дозволите за објектите од категорија 3, 4 и 5 ги издаваат ЕЛС, односно градот Скопје.

Постои тесна врска помеѓу категоријата на објектот и категориите на активностите претставени во Прилозите 1 - 4 на ова Упатство. Во зависност од видот на активноста, одобренија за градба издаваат:

- Министерството за транспорт и врски (Активности во Прилог 1 на ова Упатство)
- Секторот за издавање одобренија за градба во рамките на ЕЛС (Активности во Прилог 2 на ова Упатство),
- Секторот за издавање градежни дозволи во град Скопје (Активности во Прилог 3 на ова Упатство) и
- Секторот за издавање градежни дозволи во рамките на ЕЛС во град Скопје (Активности во Прилог 4 на ова Упатство).

Одговорностите за одобрување на елаборатите се поделени меѓу четири надлежни органи:

- Управа за животна средина (Активности од Прилог 1 на ова упатство);
- Градоначалниците на ЕЛС (Активности од Прилог 2 на ова упатство);
- Градоначалникот на Град Скопје (активности од Прилог 3 на ова упатство) и
- Градоначалниците на ЕЛС во Град Скопје (активности во Прилог 4 на ова упатство).

Видовите на активности за кои се бара подготовка на елаборат пред започнување со работа, се регулирани со две Уредби, на следниов начин:

- Уредба за дејностите и активностите за кои задолжително се изработува елаборат а за чие одобрување е надлежен органот за вршење на стручни работи од областа на животната средина („Службен весник на Република Македонија" бр. 80/09 и 36/12).
- Уредба за дејностите и активностите за кои задолжително се изработува елаборат, а за чие одобрување е надлежен градоначалникот на општината, градоначалникот на Градот Скопје и градоначалникот на општините во Градот Скопје („Службен весник на Република Македонија" бр. 80/09 и 32/12).

Секој надлежен орган за животна средина е надлежен за:

- Одобрување на елаборатите (одлука за одобрување).
- Инспекција над спроведувањето на елаборатите и
- Одржување на регистар на одобрени елаборати.

Правилникот за формата и содржината на елаборатот за заштита на животната средина, постапката за нивно одобрување, како и начинот на водење на регистарот за одобрени елаборати („Службен весник на РМ" бр. 44/13, 111/14) го пропишува образецот и содржината на елаборатите за заштита на животната средина, начинот на одобрување, како и начинот на водење на регистарот за одобрени елаборати. Формата и содржината на елаборатот зависи од видот и обемот на активноста, на пример, формата и содржината на елаборатот кој има широк опсег е уште посложен (пропишан во Прилог 1 од Правилникот) отколку во случај на елаборат за земјоделство и занаетчиски дејности (Прилог 2 од истиот Правилник). Главната разлика помеѓу формата и содржината на елаборатите пропишани во Прилог 2 (помал обем на елаборати) како и формата и содржината на елаборатите пропишани во Прилог 1 е дека кај активностите од помал обем не се бараат табелите кои содржат детали за емисиите, создадениот отпад, извори на бучава итн.

2.1 Постапки за одобрување на елаборатите

2.1.1 Прв чекор во постапката за одобрување на елаборати

Првиот чекор за инвеститорот е да провери дали предложената активност спаѓа во Прилог 1 или Прилог 2 од Уредбата за ОВЖС (види Дијаграм 1). Ако предложената активност спаѓа во Прилог 1 од Уредбата за ОВЖС, ОВЖС е задолжителна и инвеститорот треба да достави известување за намера до МЖСПП (член 80 од ЗЖС). Известувањето треба да ги содржи следниве податоци:

- податоци за инвеститорот,
- карактеристики на проектот,
- локација на проектот,
- карактеристики на можните влијанија врз животната средина,
- информации за органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот,
- датум, потпис на лицето кое го подготвува известувањето и др.[1]

Во случај на активности кои спаѓаат во Прилог 2 од Уредбата за ОВЖС, МЖСПП може да одлучи дали е потребна постапка за ОВЖС или во случај на некои помали активности, да се следи постапката за елаборати. МЖСПП ќе му укаже на инвеститорот дали постапката за елаборати ќе ја води МЖСПП (види Прилог 1 на ова Упатство) или соодветната општина (види Прилог 2-4 на ова Упатство).

Правилник за формата и содржината на елаборатот за заштита на животната средина, постапката за нивно одобрување, како и начинот на водење на регистарот за одобрени елаборати (Службен весник на РМ бр. 44/13, 111/14)

Детална содржина на известувањето е поставена во Правилник за информациите што треба да ги содржи известувањето за намерата за изведување на проектот и постапката за утврдување на потребата од оцена на влијанието на проектот врз животната средина (Службен весник бр. 33/06)

Дијаграм 1: Чекор 1

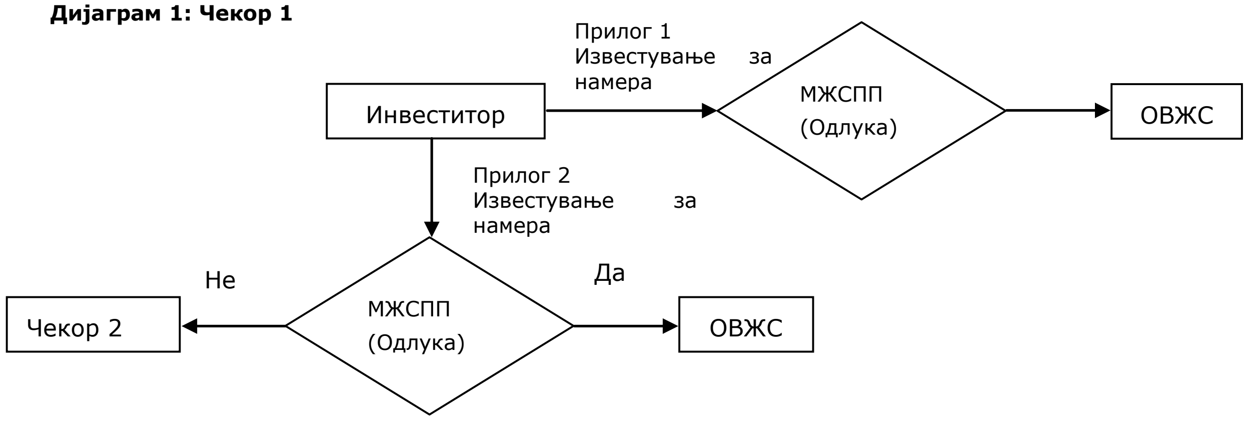

Ако е потребна ОВЖС, инвеститорот треба да разговара за процесот директно со МЖСПП. Постапката за ОВЖС не е понатаму опишана во ова Упатство.

2.1.2 Втор чекор во постапката за одобрување на елаборати

Ако активноста не потпаѓа под Прилог 2 од Уредбата за ОВЖС, инвеститорот треба да провери дали предложената активност спаѓа во Прилозите 1-4 од ова Упатство. Ако предложената активност спаѓа во кој било од Прилозите 1-4, инвеститорот мора да подготви елаборат и да го достави до надлежниот орган. Надлежни органи се следниве:
Прилог 1 МЖСПП
Прилог 2 ЕЛС на чија територија се планира да се спроведе проектот
Прилог 3 Град Скопје
Прилог 4 ЕЛС во град Скопје на чија територија се планира да се спроведе проектот.

Некои од активностите за кои треба да се изготви елаборат влегуваат во делокругот на Б-ИСКЗ дозволите. Ова значи дека по одобрување на елаборатот од страна на надлежниот орган (еден од првите три наведени погоре), инвеститорот е должен да подготви барање за Б-ИСКЗ дозвола, кое треба да го одобри ЕЛС на чија територија е планирано да се наоѓа инсталацијата или Градот Скопје. Десетте ЕЛС во градот Скопје не се одговорни за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи. Видовите на активности за кои треба да се подготви елаборат и да се аплицира за Б-ИСКЗ дозвола се дадени во Прилог 5 од ова Упатство.

2.1.3 Постапка за одобрување на елаборати за активности кои не се наведени во Прилог 2 од Уредбата за ОВЖС

За активностите кои не се наведени во Прилог 2 на Уредбата за ОВЖС, постапката за издавање на елаборати започнува со поднесување на барање за одобрување на елаборатот заедно со елаборатот до надлежниот орган за одобрување за спроведувањето на проектот.

Во случај кога елаборатот за заштита на животната средина треба да го одобри Управата за животна средина, инвеститорот мора да достави барање за одобрување на елаборатот за заштита на животната средина заедно со елаборатот за заштита на животната средина во три копии во хартиена форма и една електронска форма до надлежниот орган за одобрување за

спроведувањето на проектот (во моментов Министерството за транспорт и врски)[2]. Министерството за транспорт и врски (МТВ) го поднесува секое барање за одобрување на елаборатот заедно со добиениот елаборат до Управата за животна средина во рок од пет дена од денот на приемот. Во рок од 15 дена од денот на приемот на елаборатот, Управата за животна средина донесува решение за одобрување / одбивање на елаборатот и го доставува до МТВ. Управата за животна средина ги заверува трите примероци од применоит и одобреният елаборат и му враќа еден примерок на инвеститорот, доставува една копија до ДИЖС и задржува еден примерок. Управата за животна средина (Министерство за животна средина и просторно планирање) ја впишува датата на одобрениот елаборат во Регистарот на одобрени елаборати кој го води. Формата и содржината на Регистарот на одобрени елаборати се содржани во Прилог 3 од Правилникот.

Постапката за одобрување на елаборати во надлежност на Управата за животна средина при Министерството за животна средина и просторно планирање, не земајќи го предвид делот за ОВЖС, е прикажана во Дијаграм 2.

[2]Ова е во случај на нова инсталација. За постоечките инсталации барањето за елаборат директно се доставува до надлежниот орган за одобрување на елаборатот во согласност со чл. 216 од Законот за животна средина, во овој случај до Управата за животна средина.

Дијаграм 2 Постапка за одобрување на елаборати за кои е одговорна УЖС

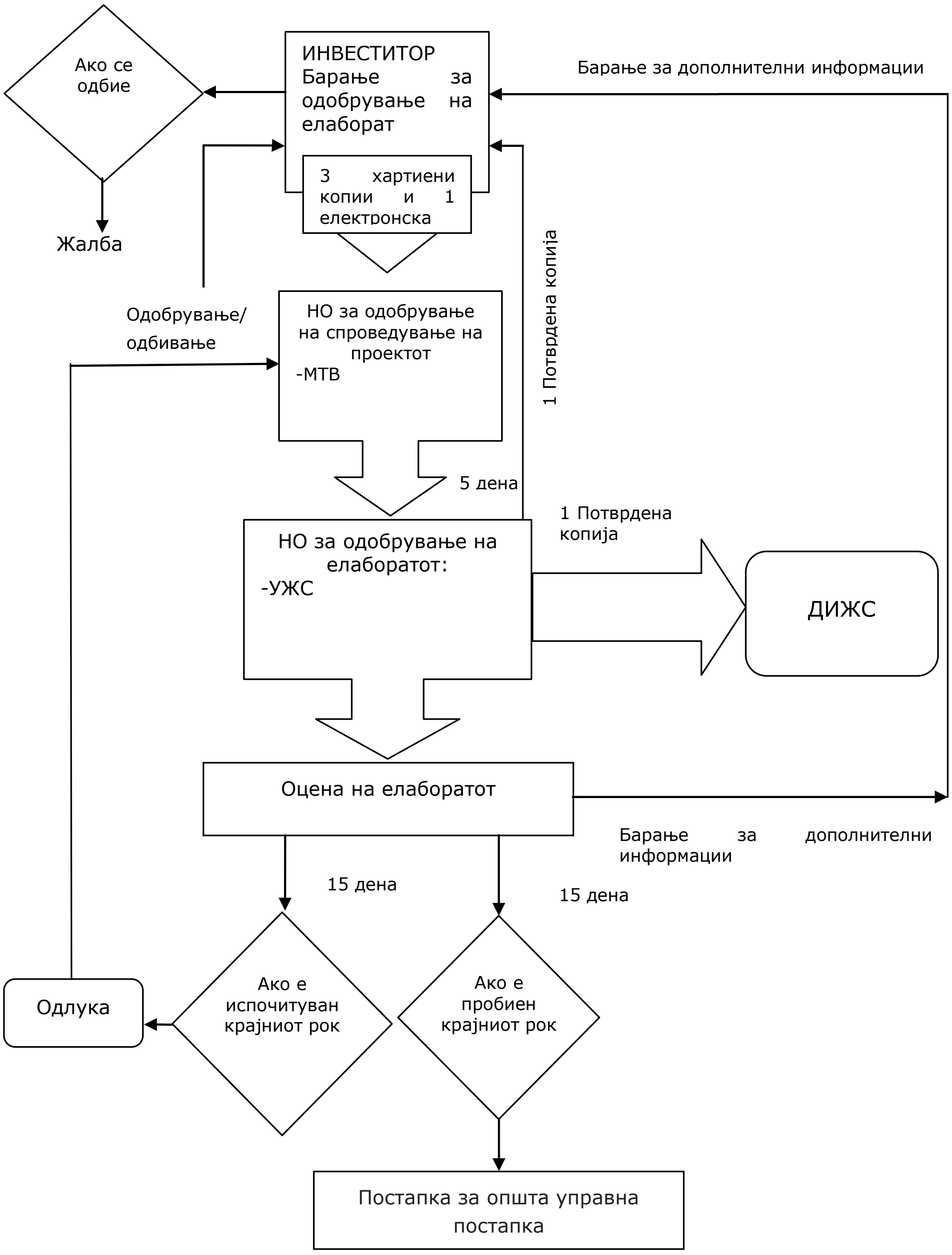

Во случај кога елаборатот за заштита на животната средина треба да го одобри ЕЛС, град Скопје или ЕЛС во Град Скопје, инвеститорот мора да поднесе барање за одобрување на елаборатот за заштита на животната средина, заедно со елаборатот во три копии во хартиена форма и една копија во електронска форма до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот (во моментов до секторот за издавање одобренија за градба во рамките на ЕЛС, град Скопје и ЕЛС во рамките на град Скопје). Секторот за издавање одобренија за градба во ЕЛС го доставува секое барање за елаборат до Секторот за заштита на животната средина во рамките на истата ЕЛС во рок од пет дена од денот на приемот. Во рок од 15 дена од денот на приемот на елаборатот, Секторот за заштита на животната средина донесува решение за одобрување / одбивање на елаборатот и го доставува до Министерството за издавање на дозволи за градба. Секторот за заштита на животната средина ги заверува трите примероци на примениот и одобрен елаборат, му враќа еден примерок на инвеститорот, доставува една копија до овластениот инспектор за животна средина (локален инспектор за животна средина - ЛИЖС) и задржува еден примерок. Секторот за заштита на животната средина ја впишува датата на одобрениот елаборат во Регистарот на одобрени елаборати кој го води. Формата и содржината на Регистарот за одобрени елаборати е дадена во Прилог 3 од Правилникот. Постапката за издавање на елаборати под надлежност на ЕЛС, Град Скопје и ЕЛС во градот Скопје е прикажана на Дијаграм 3.

Дијаграм 3 Постапка за одобрување на елаборати во надлежност на градоначалниците на ЕЛС, градоначалникот на Град Скопје и градоначалниците на ЕЛС во Град Скопје

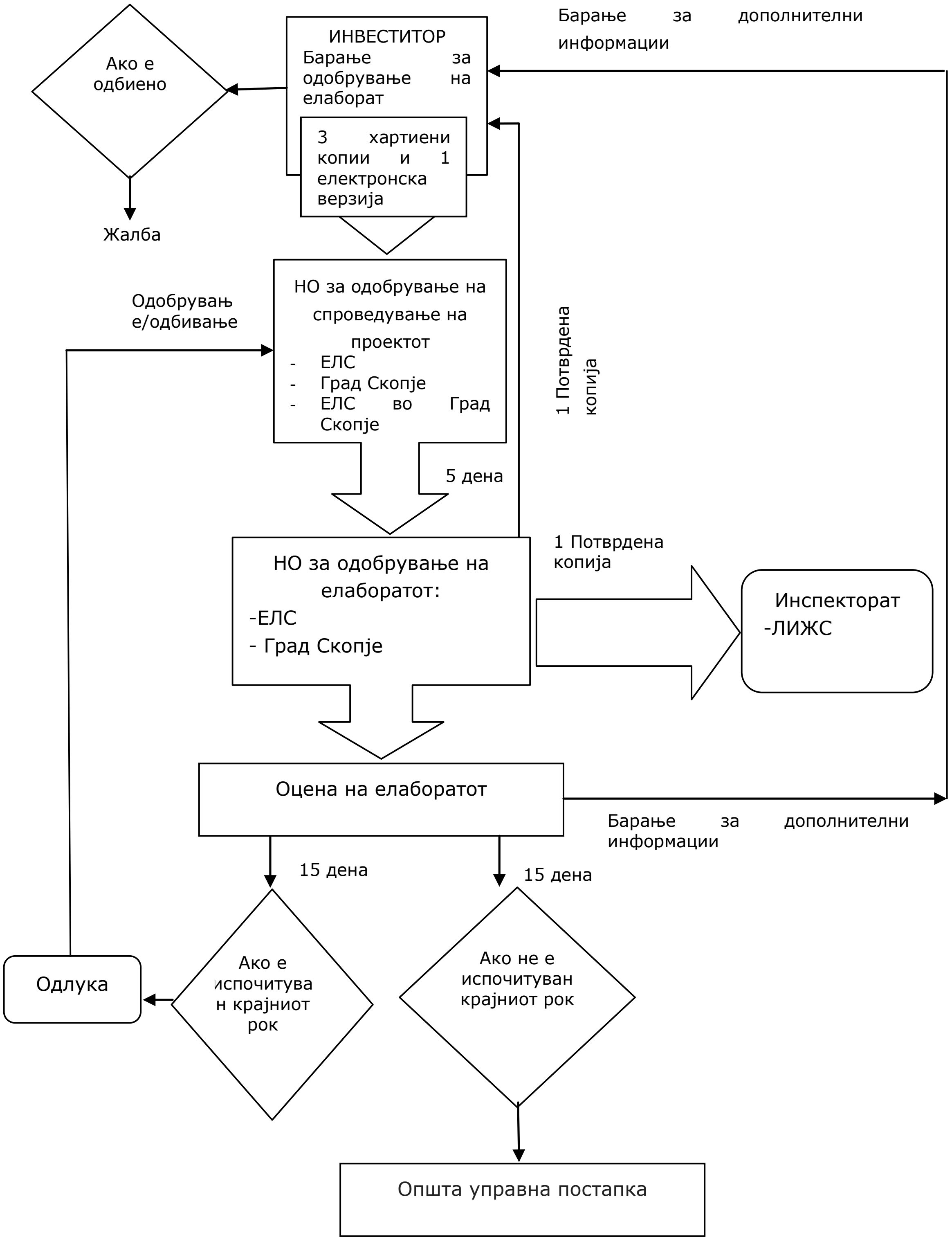

2.1.4 Инспекција

Инспекција на работата на правните и физички лица, кои спаѓаат во рамките на категориите на активности за кои треба да се подготви елаборат, се врши од страна на државните и локалните инспектори како што е пропишано во членовите 198 и 201 од Законот за животна средина. Државните или овластените инспектори за животна средина се должни да:

- Проверат дали елаборатот е подготвен и доставен за одобрување до соодветниот надлежен орган;
- Проверат дали се исполнети условите пропишани во елаборатот;
- Наложат спроведување на мерките утврдени во елаборатот и одредат временската рамка за спроведување на овие мерки.

Поделбата на одговорностите помеѓу централното и локалното ниво е како што следи:

- Прилог 1 - под надлежност на Државниот инспекторат за животна средина
- Прилог 2 до 4 - под надлежност на овластен локален инспектор за животна средина

3. СОДРЖИНА НА ЕЛАБОРАТОТ

Во член 4 од Правилникот за формата и содржината на елаборатот за заштита на животната средина, постапката за нивно одобрување, како и начинот на водење на регистарот за одобрени елаборати е пропишана потребната содржина на елаборат која може да биде од поголем обем, за посложени активности (дадени во Прилог 1 од гореспоменатиот Правилник) и помал обем за активности како што се земјоделски и занаетчиски дејности (дадени во Прилог 2 на истиот Правилник). ЕЛС обезбедува општи насоки за одредување на она што претставува помал обем на активности, повикувајќи се на донесените прописи за комерцијални, занаетчиски и земјоделски активности, а во член 3 од Правилникот обезбедени се поспецифични дефиниции. Имено, занаетчиска дејност е дејност на производство на ракотворби и занаетчиски услуги согласно Законот за занаетчиска дејност, за која е потребно да се регистрира како друштво во согласност со Законот за трговски друштва. Комерцијална дејност е активност од помал обем, која ја врши физичко лице кое е регистрирано за вршење на стопанска дејност од помал обем што е во согласност со Законот за трговски друштва, како трговец поединец. Земјоделска дејност е дејност за која физичкото лице за вршење на оваа дејност е регистрирано како трговец во согласност со Законот за вршење на земјоделска дејност.

Надлежниот орган треба да ги најде сите информации кои се неопходни за одобрување на поднесениот елаборат. Информациите што се бараат се опишани во детали во одделните делови подолу. Објаснувањето подолу се однесува на формата и содржината на елаборатот за посложени активности (т.е. активности наведени во Прилог 1 од Правилникот).

3.1 Општи информации за инвеститорот

Во првите три дела на елаборатот треба да бидат обезбедени основни информации за правното или физичкото лице. Ова е потребно за надлежниот орган да се запознае со главните карактеристики на активноста (име, тип на активност, адреса, број на вработени, лице за контакт, капацитет и др.) Некои од информациите дадени во овој дел ќе му овозможат на надлежниот орган да воспостави контакт со инвеститорот, но, исто така, некои од овие основни информации може да помогнат во утврдување на податоците прикажани подоцна во елаборатот (податоци, пр. количеството на комуналниот отпад што се создава во компаниите обично е поврзано со бројот на вработени, со што му се овозможува на надлежниот орган да провери дали количината дадена во елаборатот е блиску до онаа што може да се очекува).

3.2 Тип на елаборат

Важно за надлежниот орган е да знае дали е нова, или пак се проширува постоечката активност. Во случај на нова активност, се бараат дополнителни информации според член 5 (ова е објаснето во соодветниот дел). Во случај на проширување на активноста, важно е да се провери постоечкиот одобрен елаборат, да се земат предвид предложените измени и повторно да се пресмета капацитетот на активноста (земајќи предвид дали е потребно активноста да премине во Б-ИСКЗ или не) и повторно да се оцени влијанието врз животната средина.

3.3 Надлежен орган

Инвеститорот мора да го одреди името на надлежниот орган одговорен за одобрување на елаборатот во зависност од типот на активноста. Оваа информација е важна, особено во случаи

кога ЕЛС, одговорна за одобрување на елаборатот, ги пренела своите надлежности од областа на животната средина на друга ЕЛС.

3.4 Опис на проектот каде што се врши активноста

3.4.1 Нетехничко резиме

Инвеститорот треба да обезбеди преглед на главните карактеристики на видот на дејноста за која се бара елаборат. Минималните информации вклучени во резимето се следниве:

- Краток преглед на главните влијанија врз воздухот, водата, подземните води, почвата и бучавата,
- Резиме на мерките за спречување или, ако тоа не е можно, мерки за намалување на овие влијанија.

3.4.2 Опис на локацијата

Во овој дел треба да се обезбеди краток опис на макролокацијата на активноста. Ова јасно ќе ја одреди општината во која ќе се изведува активноста. Инвеститорот е должен да обезбеди опис на локацијата на активноста во непосредна близина на зградите (или областаземена под концесија). Неопходно е да се има информации за растојанието на дејноста од станбени зони, индустриски објекти, земјоделски површини итн. со цел да се овозможи целосна оцена на влијанието на проектот врз животната средина.

Треба да се обезбедат информации во врска со постоечката инфраструктура. Инфраструктурата вклучува пристапен пат, комунално водоснабдување, пристап до јавните канализации, пристап до извори на енергија (електрична енергија, гас, централно греење). Оваа информација е неопходна за да се овозможи разгледување на можните влијанија врз животната средина кои може да настанат поради отсуството на инфраструктура. Ако не постои инфраструктура надлежниот орган може да го очекува следното:

- Нема патишта - ова може да предизвика дополнителни емисии во воздухот што произлегуваат од возилата кои возат кон/од локацијата;
- Нема водоснабдување - разгледување на изворите и квалитетот на снабдувањето со вода, поврзани дозволи итн.
- Нема канализација - да се обрне внимание на местото каде се испуштаат отпадните води итн. (показател дека треба да се земе предвид делот за емисии во вода и канализација (3.6.1.2).

Инвеститорот мора да обезбеди картографски приказ на микролокацијата од 1: 25000 и карта од интернет (Google map) со јасно означени граници на локацијата на активноста.

3.4.2 Техничко-технолошки опис на активноста

Во овој дел инвеститорот е должен да ги обезбеди следниве информации:

- Опис на објектот во кој се врши дејноста;
- Опис на процеси, методи и помошни процеси;
- Копија од планови, цртежи или мапи на локацијата;
- Годишна потрошувачка на суровини и помошни материјали кои се планира да се користат (нова активност) или се користат (постоечки активности);
- Годишна потрошувачка на планираната или веќе користена електрична енергија во kW/h;

- Годишна потрошувачка на планираната или веќе користена вода и изворот на вода (систем за водоснабдување на градот, бунари или црпење на површинска вода).

Во случај на активности како што се инфраструктурни проекти, уметност, забава, рекреација, услуги за исхрана итн. иако тие не се поврзани со производство на стоки, треба да бидат обезбедени објаснувања на материјалите што се користат (како суровини и помошни материјали), начинот на изградба / подготовка (како што е процесот на производство), потрошувачката на вода, електрична енергија и суровини и нивните извори.
Покрај објаснување на процесот, инвеститорот, исто така, треба да обезбеди блок дијаграм на процесот, за да му се претстави на надлежниот орган јасна слика за она што се случува. За време на посетата, надлежниот орган треба да провери дали дијаграмот на процесот соодветствува со реалноста.

3.5 Опис на животната средина околу проектот

Овој дел ја опишува животната средина на поширококата област во која се наоѓа дејноста. Описот треба да вклучува идентификација на потенцијално чувствителни рецептори, како што се здравствените установи, социјалните установи и училиштата.

Во случаи кога елаборатот се однесува на проекти за изградба на нови објекти кои се наоѓаат надвор од населби, се обезбедуваат дополнителни информации како што се геолошки, геоморфолошки карактеристики на локацијата, пејзаж, водни ресурси, климатски карактеристики, патна и комунална инфраструктура, биолошка разновидност, заштитени подрачја итн.

Секоја информација е важна за да му се овозможи на надлежниот орган да го оцени целосно влијанието на активноста врз животната средина (пр. бучава, управување со отпад, отпадни води, мирис итн.).

3.6 Влијанието на проектот врз животната средина

3.6.1 Емисии

3.6.1.1 Емисии во воздухот

Важно е инвеститорот да обезбеди информации за емисии во воздухот, со опис на видот на изворот на емисиите, висината на оџакот за секој стационарен извор или бројот на мобилните извори (ако е применливо), видот на супстанцијата/материјалот (како што се: прашина, SO_2,NOx, CO_2 итн.), концентрацијата на емисијата во mg/Nm^3, релевантните ГВЕ пропишани во националното законодавство во mg/Nm^3 заедно со објаснување на секое отстапување од пропишаните национални ГВЕ. Сите овие податоци треба да бидат дадени во Табела 3.1 прикажана подолу. Доколку не се достапни податоци за емисиите за постојните активности, треба да се наведе причината за тоа.

Табела3.1 Емисии во воздухот

Извор на емисии	Детали за емисијата				Отстапување од ГВЕ (mg/Nm^3)
Опис	Висина на оџакот (кога	Супстанција /материјал	Емисии (mg/Nm^3)	ГВЕ (mg/m^3)	Отстапувања од ГВЕ

	е применливо)/ Број на подвижни извори (кога е применливо)				

Ако има емисии на испарливи органски соединенија од активноста, инвеститорот јасно го наведува изворот (видот на активноста), годишната потрошувачка на растворувачот или годишното производство на обложени производи во тони, R и S известувањата (известувања за ризик и безбедност) и количината на неконтролирани емисии пресметана како процент од внесен растворувач (биланс на маса на употребениот растворувач). Во процесот на оцена, надлежниот орган треба да ги земе предвид податоците од Табела 3.2 (наведени подолу), да ги спореди со пропишаните ГВЕ во Прилог 5 од Правилникот за ГВЕ од стационарни извори и ако тие се над прагот да провери дали инвеститорот планира мерки за спречување или намалување на загадувањето од ИОС во дел 3.7 -Програма заштита на животната средина.

Табела3.2 Потрошувачка на растворувачи и неконтролирани емисии

Активност	Потрошувачка на растворувач/годишно производство на обложени производи [t/год]	R и S известувања	Неконтролирани емисии (процент на внес на растворувач)

Во случај на фугитивни емисии, инвеститорот е должен да ги наведе видовите и изворите на фугитивни емисии и мерките за намалување на емисиите. За да се оцени вкупната количина на емисии во зависност од видот на активноста, треба да се обезбедат податоци врз основа на масен биланс или оценети вредности прифатени во научната заедница.

Во случај кога во работата се користат постројки за согорување, инвеститорот треба да достави податоци за капацитетот на постројката за согорување (топлински внес или производство на пареа), видот на гориво, максималниот капацитет на согорување, содржината на сулфур, NOx, CO, цврсти честички и температура во Табела 3.3.

Табела 3.3 Карактеристики на постројката за согорување

Капацитет на котел:	
-Производство на пареа:	kg/h
Топлински внес:	MW
Тип на гориво (јаглен/нафта/ТНГ/гас/биомаса, итн.)	
Максимален капацитет на согорување:	kg/h
Содржина на сулфур:	%
NO_2	mg/Nm^3 (0^0 C 3% O_2 (течност или гас), 6% O_2 (цврсто гориво)

Максимален волумен на емисија	m^3/h
Температура	^0C (min) ^0C (max)
Работни периоди	час/ден ден/година

Ако од активноста се создава непријатен мирис[3], инвеститорот треба да прикаже превентивни мерки кои се спроведуваат или се планира да се преземат со цел истиот да се спречи, во дел 3.7 (Програма за заштита на животната средина).

3.6.1.2 Емисии во вода и канализација

Инвеститорот е должен да обезбеди податоци за изворите на емисии, количината на отпадните води, просечната температура, испуштените материи и pH на отпадните води и името на реципиентот (река, езеро, канализација). Инвеститорот мора да покаже дека испуштањето на отпадните води е соодветно и во согласност со националното законодавство за отпадни води[4,5,6,7].

Во случај отпадните води да се испуштаат во површински води (реципиент), инвеститорот мора да поднесе барање за дозвола за испуштање во водите од МЖСПП (Сектор за води).
Најчестите извори на емисии се процесните отпадни води, водата за ладење, отпадните води од пречистителните станици и отпадните води од чистење и канализација.

3.6.2 Управување со отпад

Видовите и количините на отпад (течен, цврст) генерирани од активноста треба да се прикажат во Табела 3.4. Треба да се направи карактеризација на видовите на отпад во согласност со листата на видови отпад[8]. Во оваа табела ќе биде јасно наведен начинот на управување со отпадот (преработка, складирање, предавање, отстранување, итн.), името на правното лице кое го презема и управува со отпадот, како и локацијата каде што се депонира отпадот (име на депонијата). Треба да се обезбедат сите горенаведени информации за отпадот што се создава во текот на фазата на изградба, како и за време на оперативната фаза на активноста.

Табела 3.4 Управување со отпад

Бр.	Вид на отпад	Шифра од Листата на видови отпад	Количество отпад што се создава на годишно ниво во тони или литри	Начин на управување (преработка, складирање, испорака, отстранување)	Име на правно лице кое управува со отпадот и локацијата на депонијата

[3] Извори на непријатна миризба се: складирање на земјоделски отпад, складирање на органски талог, дефект на пречистителни станици и др)
[4] Правилник за опасните и штетните материи и супстанции и нивните емисиони стандарди што можат да се испуштат во канализација или во систем за одводнување, во површински или подземни водни тела, како и во крајбрежни земјишта и водни живеалишта (*) (Службен весник на Република Македонија бр. 108/11);
[5] Правилник за условите, начинот и граничните вредности на емисии за испуштањето на отпадните води по нивното прочистување, начинот на нивно пресметување, имајќи ги предвид посебните барања за заштита на заштитните зони(*) (Службен весник на Република Македонија број 81/11)
[6] Уредба за класификација на водите (Службен весник на Република Македонија број 18/99)
[7] Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води (Службен весник на Република Македонија број 18/99, 71/99)
[8] Листа на видови отпади (Службен весник на Република Македонија број 100/05)

Во зависност од видот на активноста, може да се генерираат различни видови отпад. Надлежниот орган не смее да заборави дека покрај видовите на отпад што се создаваат директно во рамките на процесот, постои значителна веројатност дека ќе се генерира, исто така и отпад од пакување, отпадни батерии и акумулатори, ОЕЕО и комунален отпад.

3.6.3 Емисии во почва (вклучувајќи превентивни мерки)

Во принцип, емисиите во почвата и подземните води треба да се спречат, освен во случаите каде што материјалите, како што е животинскиот отпад, се користат за подобрување на квалитетот на почвата за земјоделски цели.

Сите потенцијални извори на емисии во почва, вклучувајќи ги видовите и количините на загадувачки супстанции во подземните води, се опишани во овој дел. Постојат различни извори кои можат да придонесат за загадување на почвата, како што е отпадната вода од миење на автомобили, изградба на инфраструктурни објекти, каменоломи, складишта, итн. Инвеститорот треба да ги опише мерките за спречување на таквите емисии кои можат да ја загадат почвата или подземните води.

Во случај на земјоделство и земјоделски активности, инвеститорот е должен да обезбеди информации за складирање, планиран минимален период за складирање отпад од животинско потекло, организацијата која е направена за употреба на таквиот отпад, заедно со тоа како да се минимизира миризбата кој се јавува во текот на постапувањето со таквиот отпад.

Во случај на складирање на отпадни масла, надлежниот орган, исто така треба да провери дали складирањето е во согласност со барањата пропишани во Правилникот за постапките и начинот на собирање, транспорт, преработка, складирање, третман и отстранување на отпадните масла, начинот на водење евиденција и доставување на податоците („Службен весник на Република Македонија“ број 156/07).

3.6.4 Бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење

Податоците за сите извори на бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење треба да бидат обезбедени во форма на Табелата 3.5. Најчести извори на таквото загадување се вентилатори, пумпи, компресори, акустична опрема, антени, замрзнувачи и др.). Табелата треба да содржи податоци за местото/објектот за секој извор и нивото на звучен притисок кое го создава (во случај на објект се доставува скица, а во случај на друг проект, се доставува карта на локацијата). За овој тип на загадување важно е да се обезбедат информации за работното време (цел ден, ноќе/само преку ден/повремено и др.)

Табела 3.5 Бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење

Извор на емисија	Тип на емисија (бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење)	Опрема - уред со опис на максималната моќност	Интензитет на бучава (dB) изразен преку показна вредност на опремата	Интензитетот на вибрациите и нејонизирачкото зрачење што се емитува	Периоди на емисија (број на часови на ден)

RAMBOLL

Инвеститорот е должен да обезбеди информации за превентивните мерки. Таквите мерки може да вклучуваат чување на сите врати и прозорци затворени за време на одредени оперативни процеси, или да се осигура дека растоварувањето на возилата, како што се камиони, ќе се одвива само во текот на денот и сл.

Во случај на чувствителни рецептори, вклучувајќи ги и училиштата и болниците, треба да се обезбеди процена на влијанието на бучавата во такви локации.

Инвеститорот треба да достави податоци од мониторингот на бучавата, вибрациите и/или нејонизирачкото зрачење кои произлегуваат од активностите на проектот.

Надлежниот орган треба да провери дали се усогласени нивоата на бучава што се создаваат од активноста и да ги спореди со пропишаните национални гранични вредности[9].

3.6.5 Биодиверзитет (флора и фауна)

Инвеститорот е должен да достави информации за влијанието на проектот врз биолошката разновидност, особено влијанието врз клучните екосистеми и заштитени подрачја, живеалишта и видови на растенија, габи и животни. Овој дел е особено важен во случај кога проектот се наоѓа надвор од населба на пример, во случаи како што е ископ на минерални суровини.

3.7 Програма за заштита на животната средина

Во случај на постоечки активности, инвеститорот е должен да обезбеди информации за активностите кои ќе бидат преземени во рок од 5 години, а со цел да бидат во согласност со националното законодавство. Во случај на нови активности инвеститорот е должен да обезбеди активности за можни подобрувања на активноста во рамки од 5 години. Сите потребни податоци се дадени во Табела 3.6. Листата на националното законодавство, на која се засноваат предложените мерки во програмата треба да биде наведена како Прилог.

Табела 3.6 Програма за заштита на животната средина

Бр.	Опис на мерката	Целта на оваа мерка изразена преку намалување на влијанието врз животната средина	Временска рамка за реализација на планот за подобрување во рок од 5 години				
			Месец и година	Месец и година	Месец и година	Месец и година	Месец и година

[9]Правилник за гранични вредности за нивото на бучава во животната средина (Службен весник на Република Македонија број 147/08)

3.8 Резиме и заклучок

Во овој дел инвеститорот треба да наведе заклучоци за ефикасноста на планираните активности во предложената програма за заштита на животната средина и регулативата која ги покрива овие мерки.

3.9 Анекси

Сите дополнителни информации треба да се наведат во Прилозите на елаборатот. Во Прилозите на елаборатот треба да се приложат: копија од централен регистар за регистрација на компанијата, извадок од катастарската парцела, документ за докажување на сопственоста или документ кој треба да докаже сопственост, слики од местото каде што се гради или ќе се гради објектот, карта на објектот во размер 1:25000, итн.

3.10 Изјава

Инвеститорот треба да достави потпишана изјава наведена подолу, изјавувајќи дека податоците дадени во елаборатот се точни.

ИЗЈАВА

Со оваа Изјава поднесуваме барање за одобрување на елаборат за заштита на животна средина согласно член 24 од Законот за животна средина и прописите кои произлегуваат од него и под полна морална, материјална и кривична одговорност потврдуваме дека информации дадени во ова барање се вистинити, точни и комплетни.

Подносител на елаборатот:
Потпишано од: ____датум: ______________________
(Во име на правното или физичко лице)

Име на потписникот: ____
Позиција во правното лице: ___________________________________

Печат:

Подносител на елаборатот[10]:_____________________________
Потпис: _______________________________
Позиција во правното лице: ___________________________

Печат:

[10] Да се пополни ако елаборатот е подготвен од друго лице наместо подносителот на елаборат

4. ДОНЕСУВАЊЕ ОДЛУКИ

Врз основа на информациите наведени во споменатите делови и состојбата на теренот, надлежниот орган ќе одлучи да го одобри или да го одбие елаборатот. Надлежниот орган пред сè мора да обрне внимание на тоа дали емисиите во воздух, вода, почва, бучавата, вибрациите и нејонизирачкото зрачење се во согласност со ГВЕ пропишани со националното законодавство. Во случај ГВЕ да не се во согласност со законската регулатива, надлежниот орган мора да провери дали инвеститорот предвидел мерки за спречување/намалување на овие емисии и да одлучи дали предложените мерки се разумни и дали ги исполнуваат националните ГВЕ. Одлуката мора да го земе предвид влијанието врз животната средина на дејноста во фазата на градба (ако е предвидено) и во оперативната фаза на активноста.

ПРИЛОГ 1 –Активности под одговорност на Управата за животна средина (Министерство за животна средина)

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ“ бр. 80/09, 36/12)	НКД[11] (Дел)
I – ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО 1. Проекти за реструктурирање на рурални земјишни поседи; 2. Проекти за користење на необработено земјиште или на природните површини за интензивно земјоделство; 3. Водостопански проекти за земјоделство, вклучително и проектите за наводнување и одводнување на земјиштето; 4. Регионални водоснабдителни и водостопански објекти; 5. Проекти за првичното пошумување и копачење шума заради пренамена на земјиштето; 6. Инсталации за интензивно сточарство; 7. Мрестилишта; 8. Проекти за интензивно одгледување на риба; 9. Проекти за користење на рибен фонд и дивеч.	01, 02, 03
II – РУДАРСТВО И ВАДЕЊЕ НА КАМЕН Вадење на камен јаглен 1. Јамска и површинска експлоатација на рудници за камен јаглен, вклучувајќи ги и методите на експлоатација со топење; 2. Дробење, сеење, пресување на јагленот итн. заради класифицирање, подобрување на квалитетот и олеснување на транспортот и складирање; 3. Јаглен добиен од ситнеж на камен јаглен Вадење на лигнит 1. Јамска, подземна или површинска експлоатација на рудници за јаглен, вклучувајќи ги и методите на експлоатација со топење; 2. Чистење, сортирање по големина и квалитет, дробење на лигнитот итн. заради класифицирање, подобрување на квалитетот и олеснување на транспортот и складирањето. Вадење на сурова нафта и природен гас 1. Производство на сурова нафта од шкрилци и песок и производство на природен гас и обновување на јаглеводородни течности. Вадење на сурова нафта 1. Експлоатација на сурова нафта;	05, 06, 07, 08

[11]Национална класификација на дејностите, Ревизија 2, 2013

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ" бр. 80/09, 36/12)	НКД[11] (Дел)
2. Екстракција на битуменозни или нафтени шкрилци и песок; 3. Производство на сурова нафта од битуменозни шкрилци и песок; 4. Постапка за добивање на сурова нафта: преливање, отсолување, дехидрација, зацврстување итн. Вадење на природен гас 1. Производство на сурови гасовити јаглеводороди (природен гас); 2. Екстракција на кондензати; 3. Истекување и сепарација на течните фракции на јаглеводородите; 4. Десулфурирање на гасот; 5. Експлоатација на течни јаглеводороди, добиени преку топење или пиролизи. Вадење на руди и метал 1. Подземно и површинско вадење на метални минерали (руди); 2. Дробење, мелење, миење, сушење, калцинација, испирање на рудите, гравитациона сепарација и флотација. Вадење на руди на железо 1. Експлоатација на руди; 2. Збогатување и агломерација на рудите на железо. Вадење на руди на обоени метали 1. Експлоатација на руди на уран и ториум, концентрирање на тие руди и производство на жолт колач. Вадење на други руди на обоени метали 1. Вадење и подготовка на руди кои содржат обоени метали: алуминиум (боксит), бакар, олово, цинк, калај, манган, хром, никел, кобалт, молибден, тантал, ванадиум, и други како и руди кои содржат злато, сребро и платина. Вадење на декоративен камен и камен за градежништво, варовник, суров гипс, креда и шкрилци 1. Експлоатација на камен; 2. Експлоатација, дробење и кршење на варовник; 3. Експлоатација на суров гипс и анхидриди; 4. Експлоатација на креда и некалциниран доломит. Вадење на чакал и песок; глина и каолин	

RAMBOLL

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ" бр. 80/09, 36/12)	НКД[11] (Дел)
1. Експлоатација и багерирање на индустриски песок, песок за градежништво и чакал од/вон коритата и бреговите на површинските водни тела; 2. Експлоатација на песок и чакал од/вон коритата и бреговите на површинските водни тела; 3. Експлоатација на глина, огноотпорна глина и каолин. Рударство и вадење на други руди и камен, неспомнати на друго место 1. Експлоатација на природниот фосфат и природни калиумови соли; 2. Експлоатација на природен сулфур; 3. Експлоатација и подготовка на пирит и пирхотини, освен пржење; 4. Експлоатација на природен бариум сулфат и карбонат (барит и витерит), природни борати, природен магнезиум сулфат (кисерит); 5. Експлоатација на земјани бои, флуорит и други минерали. Вадење на тресет 1. Копање и подготовка на тресет. Вадење на сол 1. Експлоатација на сол од рудниците, вклучувајќи го и растворувањето и испумпувањето; 2. Добивање на сол со испарување на морска вода и други солени води; 3. Дробење, чистење и рафинирање на солта од производителот. Останато рударство и вадење на камен неспомнати на друго место 1. Експлоатација на разновидни минерали и материјали: - Абразивни материјали, азбест, силикатно фосилно брашно, природен графит, стеатит (талк), фелдспат, итн.; - Природен асфалт, асфалтен камен, природен тврд битумен; 2. Благородни камења, кварц итн.	
III - Индустрија за преработка на храна Преработка и конзервирање на месо и производи од месо 1. Работа на кланици кои се занимаваат со колење, обработување и пакување на месо: говедско, свинско, јагнешко, зајачко, овчо, од камила итн.; 2. Производство на свежо, разладено или замрзнато месо (и трупови) во парчиња; 3. Производство на свежо, разладено или замрзнато месо во посебни пакувања; 4. Производство на кожи во кланици, вклучувајќи ги и кожите со влакна; 5. Работа на кланици кои се занимаваат со колење, обработка и пакување на живина. 6. Топење на масти и останати масти за исхрана од животинско потекло.	10

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ" бр. 80/09, 36/12)	НКД[11] (Дел)
Преработка и конзервирање на риба, мекотели и лушпари 1. Преработка и конзервирање на риба, мекотели и лушпари: замрзнување, длабоко замрзнување, сушење, готвење, чадење, солење, саламурење, конзервирање итн.; 2. Производство на производи од риба, мекотели и лушпари: рибји филети, икри, кавијар, замени на кавијар итн.; 3. Производство на храна од риба за потрошувачка или за исхрана на животни; 4. Производство на храна и раствори, исцедени сокови од риба и други водени животни непогодни за човекова потрошувачка. Преработка и конзервирање на овошје и зеленчук 1. Преработка и конзервирање на компири: 2. Производство на брашно и прекрупа од компири. Друга преработка и конзервирање на овошје и зеленчук 1. Конзервирање на овошје, ореови плодови или зеленчук: замрзнување, сушење, ставање во масло или солило, ставање во конзерви итн. Производство на растителни и животински масла и масти 1. Производство на сурови растителни масла:маслиново масло, соино масло, палмино масло, сончогледово масло, масло од памучно семе, масло од репка и синап, ленено масло итн.; 2. Производство на неодмастено брашно и прекрупа од маслодајно семе, маслени ореови плодови или маслени семки; 3. Производство на рафинирани растителни масла: маслиново масло, соино масло итн.; 4. Преработка на растителни масла: дување, вриење (варење), дехидратација, хидрогенизација итн.; 5. Производство на животински масла и масти; 6. Добивање на рибино масло и масло од морски цицачи; 7. Производство на памучен линтер, погачи од маслодајни семиња и други остатоци од производството на масло; 8. Екстракција на растително масло и на животинска маст и рафинирање на растителното масло. Производство на маргарин и слични масти за јадење 1. Производство на маргарин; 2. Производство на мешавини и слични мазива; 3. Производство на мешани масти за јадење.	

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ" бр. 80/09, 36/12)	НКД[11] (Дел)
Производство на мелнички производи и скроб како и производи од скроб 1. Мелење на жита: производство на брашно, гриз, прекрупа или топчиња од пченица, рж, овес, пченка и други жита; 2. Обработка на ориз: производство на бланширан, мелен, полиран, глазиран, делумно сварен или конвертиран, производство на брашно од ориз; 3. Мелење на зеленчук: производство на брашно од сушен мешункаст зеленчук, корен или трупка или од ореви плодови за јадење; 4. Производство на пченкарно масло; 5. Производство на гликоза, сируп од гликоза, малтоза, инулин итн.; 6. Производство на глутен; 7. Инсталации на производство на индустриски скроб. Производство на шеќер 1. Производство или рафинирање на шеќер (сахароза) и супститути на шеќер што се добиваат од сок од трска, репа, јавор и палма; 2. Производи на сирупи од шеќер; 3. Производи на сирупи и шеќер од јавор. Производство на какао, чоколади и кондиторски производи 1. Производство на какао, какао - путер, какао - маст, какао - масло; 2. Производство на чоколади и чоколадни бонбони; 3. Производство на кондиторски производи: карамели, каши, нугати, фондан, бела чоколада; 4. Производство на гуми за џвакање; 5. Конзервирање на овошје, јаткасти плодови, кори од овошје и други делови растенија во шеќер; 6. Производство на фабрикувани слатки дражеи и пастили против кашлање. Производство на хомогенизирани препарати и диететска храна 1. Производство на храна за одредени нутриционистички цели: - Храна за доенчиња; - Дополнително млеко и друга дополнителна храна за доенчиња; - Храна за бебиња; - Нискокалорична храна за регулирање на телесната тежина; - Диететска храна за специјални медицински цели; - Храна со намалена содржина на калиум, вклучувајќи ја и диеталната сол со намалена содржина на натриум или без натриум; - Храна без протеини; - Храна за употреба при големи физички напори, особено за спортисти;	

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ" бр. 80/09, 36/12)	НКД[11] (Дел)
2. Храна за дијабетичари. Производство на останати прехранбени производи, неспомнати на друго место 1. Производство на вештачки концентрати; 2. Производство на квасец; 3. Производство на екстракти и сосови од месо, риба, мекотели и лушпари; 4. Производство на сурогати (замена) на млеко и сирење; 5. Производство на производи од јајца, албумин од јајца. Производство на готова храна за животни 1. Обработка на отпадот и остатоците од кланица за производство на храна за домашни животни; 2. Производство на готова храна за домашни миленици, вклучувајќи кучиња, мачки, птици, риби итн. Производство на пијалаци 1. Производство на пиво и слад.	
IV –ТЕКСТИЛНА, КОЖНА, ДРВНА И ИНДУСТРИЈА ЗА ХАРТИЈА **Производство на текстил** 1. Подготвителни операции на текстилни влакна: - Намотување и перење на свила; - Одмастување и карбонизација на волната како и боење на руното; - Кардирање и чешлање на сите видови на влакно било од животинско, растително или од вештачко потекло; **2. Предење и производство на предиво и конец за ткаење или шиење, за продажба или за понатамошна обработка;** - Косење на лен; - Текстурирање, намотување, свиткување, врзување и перење (натопување) на предиво од синтетички или вештачки влакна; 3. Белење и боење на текстилни ткаенини, предива и текстилни артикли, вклучувајќи и облека; **4. Белење на џинс;** **5. Правење водоотпорна, боење, гумирање или импрегнирање на купена облека.** **Штавење и доработка на кожа и слични производи од кожа** 1. Штавење, боење и доработка на кожа; 2. Стружење, четкање (чистење), штавење, белење, шишање (стрижење) и чепкање (кубење) и боење на кожа со крзно и сурова кожа со влакна.	13, 15, 17, 18

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ“ бр. 80/09, 36/12)	НКД[11] (Дел)
Производство на хартија и производи од хартија 1. Производство на хартија и картон; 2. Производство на целулоза (пулпа). **Печатење со примена на лесно испарливи органски соединенија** * 1. Печатење весници и останати периодични изданија кои што излегуваат најмалку четири пати неделно; 2. Печатење магазини и останати периодични изданија кои што излегуваат помалку од четири пати неделно; 3. Печатење на книги, брошури, музички дела, печатени реклами, мапи, атласи, постери, рекламни каталози, проспекти, енциклопедии, албуми, таксени марки, лични документи, чекови и други хартии од вредност, комерцијални печатени материјали и други печатени материјали; **4. Печатење на текстил, пластика, чаши, метал, дрво и керамика.**	
V - ЕНЕРГЕТИКА 1. Производство на производи од печка за коксирање (производство на кокс и полукокс, катран и катран од кокс, гас во печка за коксирање, катран од суров јаглен и лигнит, агломерација на кокс); 2. Производство на рафинирани нафтени производи, и тоа: - моторни горива (бензин, керозин итн.); - горива: лесни, средни и тешки горива, масла, рафинериски гасови како што се етан, пропан, бутан итн.; - масла и масти за подмачкување, вклучувајќи и отпадни масла; - производи за петрохемиска индустрија и облоги за покривање на патишта; - шпиритус, вазелин, парафин, згусната нафта итн.; - нафтени брикети; - производство на биогорива и мешање на биогорива, т.е. мешање на алкохол со нафта; - брикети од тресет; - брикети од суров јаглен и лигнит. 3. Индустриски инсталации за производство на електрична енергија, пареа и топла вода, вклучувајќи ги и согорувачките инсталации со моќност под 10 MW; 4. Хидроелектрични централи до 10 MW; 5. Електрани кои користат обновливи извори на енергија (сонце, ветер, биомаса, биогас, геотермална и др.) со моќност до 200 MW; 6. Производство на гас (со карбонизирање на јаглен од нуспроизводите во земјоделството или од отпадоци, по пат на чистење, мешање и преку други процеси од различни видови на гасови, вклучувајќи и природен гас); 7. Индустриски инсталации за пренос и дистрибуција на гас, пареа и топла вода и за пренос и дистрибуција на електрична енергија со површински водови.	19

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ“ бр. 80/09, 36/12)	НКД[11] (Дел)
VI - ХЕМИСКА ИНДУСТРИЈА * 1. Преработка на меѓу производи и производи на хемикалии; 2. Производство на пестициди и на фармацевтски производи; 3. Производство на бои, лакови и слични премази, печатарско мастило и китови; 4. Производство на лепаци; 5. Производство на етерични масла; 6. Производство на сапуни и детергенти; 7. Производство на средства за чистење и полирање; 8. Производство на парфеми и тоалетни препарати; 9. Магацински објекти на нафта, нафтени деривати, петрохемиски и хемиски производи; 10. Производство на експлозиви. **Превлекување со примена на препарати кои содржат испарливи органски соединенија*** 1. Превлекување со лепило (освен поврзано со печатарски дејности); 2. Превлекување: возила, нови автомобили, камионски кабини, комбиња, камиони, автобуси, приколки, метални и пластични површини (авиони, бродови, возови итн.), дрвени површини, штоф, хартија, кожа; 3. Превлекување на калем; 4. Превлекување на жица за намотки.	20
VII - ИНДУСТРИЈА НА ГУМА * 1. Производство на производи од гума; 2. Преработка на гума или преработка на гума со примена на следните операции: матење, мелење, мешање, валање, истиснување и вулканизација на природна или на синтетичка гума и сите помошни операции за претворање на природната или на синтетичката гума во готов производ; 3. Производство на надворешни и внатрешни гуми за возила; протектирање на надворешни и внатрешни гуми за возила;* 4. Производство на други производи од гума (цевки, цреваа, транспортни ленти, презервативи од гума, вештачки гради, гумени предмети за облека (само ако се залепени, а не сошиени), гумирано предиво и ткаенини, душеци на дување, четки, чешели, подни прекривки, балони итн.	22
VIII - ПРОИЗВОДСТВО НА НЕМЕТАЛНИ МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ 1. Производство на стакло, вклучително и стаклено влакно; 2. Производство на огноотпорни производи; 3. Производство на градежни материјали од глина; 4. Производство на керамички плочки и подни плочи; 5. Производство на цигли, ќерамиди и производи од печена глина за градежништво;	23

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ" бр. 80/09, 36/12)	НКД[11] (Дел)
6. Производство на керамички предмети за домаќинствата и керамички украсни предмети; 7. Производство на керамички санитарни уреди; 8. Производство на керамички изолатори и изолационен прибор; 9. Производство на други технички производи од керамика (предмети за лабораториски, хемиски и индустриски потреби); 10. Производство на керамички лонци, садови и слични производи што се користат за пренесување или пакување на стока; 11. Производство на цемент; 12. Производство на вар и гипс; 13. Производство на производи од бетон за градежни цели; 14. Производство на производи од гипс за градежни цели; 15. Производство на готова бетонска маса; 16. Производство на малтер; 17. Производство на влакнест цемент; 18. Производство на други производи од бетон, гипс и цемент; 19. Производство на абразивни брусни производи и други неметални производи неспомнати на друго место (мелнички камења, камења за острење и полирање, минерални изолациони материјали итн.).	
IX - ПРОИЗВОДСТВО НА МЕТАЛ 1. Производство на сурово железо, челик и феролегури; 2. Производство на цевки, шупливи (издлабени) профили и слични производи од челик; 3. Производство на други производи со примарна преработка на челик; 4. Ладно влечење на прачки; 5. Ладно валање на тесни ленти; 6. Ладно обликување и свиткување; 7. Ладно извлекување на жица; 8. Производство на благородни метали; 9. Производство на алуминиум; 10. Производство на олово, цинк и калај; 11. Производство на бакар; 12. Производство на други обоени метали (хром, манган, никел, нивни легури, нивна примарна преработка итн.); 13. Преработка на нуклеарно гориво; 14. Леење на железо; 15. Леење на челик;	24, 28, 29, 30

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ" бр. 80/09, 36/12)	**НКД[11] (Дел)**
16. Леење на лесни метали (леење на полуготови производи од алуминиум, магнезиум, титаниум, цинк итн.); 17. Леење на други обоени метали (леење одливки од тешки метали, благородни метали и леење во калапи на одливки од обоени метали); 18. Производство на фабрикувани метални производи, освен машини и опрема; 19. Производство на метални конструкции и делови на конструкции; 20. Производство на оружје и муниција; 21. Валавници за метали; 22. Обработка и превлекување на метали; 23. Производство на батерии и акумулатори. Производство на машини за општа намена 1. Производство на моторни возила; 2. Производство на каросерии за моторни возила, приколки и полуприколки; 3. Производство на електрична и електронска опрема за моторни возила; 4. Производство на други делови и дополнителен прибор за моторни возила; 5. Производство на останата опрема за транспорт (производство на чамци, бродови, шински возила и локомотиви, воздухопловни летала како и производство на нивни делови); 6. Изградба на чамци за рекреација и спортски чамци; 7. Производство на воени борбени возила; 8. Производство на превозни средства неспомнати на друго место (мотоцикли, велосипеди и инвалидски колички и сл.).	
X - УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И ДЕЈНОСТИ ЗА САНАЦИЈА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА 1. Инсталации за преработка, третман и отстранување на отпад; 2. Пречистителни станици за отпадни води со капацитет на еквивалент под 10 000 жители; 3. Станици за третман на мил добиен со третман на отпадни води; 4. Складирање на метални отпадоци, вклучително и стари возила; 5. Инсталации за дезинфекција на тврди отпадоци и нивно користење во земјоделството; 6. Инсталации (складови и собирни центри) за привремено чување на опасен отпад; 7. Собирање, третман и отстранување на опасен отпад; 8. Инсталации за депонирање, рециклирање или согорување на опасен отпад, согорување на комунален отпад, депонирање на неопасен отпад.	36, 37, 38, 39
XI - ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ 1. Проекти за изградба на индустриски комплекси; 2. Градежни проекти, во кои е вклучена изградба на трговски центри и паркиралишта, туристички населби, царински	41, 42

RAMBOLL

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ" бр. 80/09, 36/12)	НКД[11] (Дел)
зони и катни гаражи; 3. Проекти за изградба на железнички пруги и на капацитети за претовар за комбиниран сообраќај и на терминали за комбиниран сообраќај, подземни железници и жичари; 4. Проекти за изградба на аеродроми; 5. Проекти за изградба на водни патишта, пристаништа и пристаништа за рибарење; 6. Проекти за изградба системи за пренос на вода, канализациони системи и системи за заштита од поплави; 7. Проекти за изградба на брани и други хидротехнички објекти за задржување на водата; 8. Проекти за изградба на трамвајски линии, површински и подземни железнички линии, суспендирани линии од конкретен тип, коишто се користат исклучиво или главно за патнички сообраќај; 9. Проекти за изградба на магистрални нафтоводи, гасоводи или продуктоводни инсталации; 10. Проекти за инсталирање на водоводи на големи растојанија; 11. Крајбрежни и земјени зафати за заштита од ерозија и заради регулација на површински водни тела; 12. Проекти за црпење на подземни води и повторно полнење на подземни водни тела; 13. Проекти за изградба на системи за пренос на водни ресурси меѓу речни сливови, 14. Изградба на автопати и магистрални патишта; 15. Реконструкција на автопати и магистрални патишта за повеќе од 10 km; 16. Гранични премини; 17. Градби за високо образование; 18. Градби за терцијарна здравствена заштита; 19. Телекомуникациски системи (базни станици) надвор од населени места; 20. Далноводи со напонско ниво од 1 kV до 110 kV; 21. За оперативни далноводи со напонско ниво од 1 kV до 110 kV, по напонско ниво од: 6 kV, 10 kV, 20 kV, 35 kV и 110 kV, со приложени ситуации на локациите на траси по подрачје на општина и нивна вкупна должина; 22. Трансформаторски станици над 10 kW; 23. За оперативни трансформаторски станици над 10 kW согласно моќноста и напонското ниво, со приложени ситуации на локациите на подрачје на општина; 24. Разводна градска гасоводна мрежа.	
XII - ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРАЊЕ 1. Цевководен транспорт (транспорт на гас, течности, вода, гас, разреден цемент, малтер и други стоки преку цевководи); 2. Работа со станични објекти како што се железнички станици, автобуски станици, аеродроми; 3. Паркиралишта или јавни гаражи; 4. Складирање и точење на гас, нафта и нафтени деривати за превозни цели (бензински пумпи и други точилници)	49

RAMBOLL

Прилог (Уредба „Службен весник на РМ" бр. 80/09, 36/12)	НКД[11] (Дел)
XIII - ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА 1. Хотели и слични објекти за сместување (хотелски населби, апартмански хотели и мотели) со предвидени повеќе од 100 легла, надвор од урбанизирани подрачја и сите оние кои се лоцирани во заштитени подрачја на природата; 2. Одморалишта и останати објекти за пократок престој (детски и останати летувалишта, станови за гости и бунгалови, селски куќи и колиби без домашна послуга; одморалишта за млади и планинарски одморалишта) со предвидени повеќе од 100 легла, надвор од урбанизирани подрачја и сите оние кои се лоцирани во заштитени подрачја на природата; 3. Кампови, автокампови и простори за кампирање со предвидени повеќе од 50 места надвор од урбанизирани подрачја и сите оние кои се лоцирани во заштитени подрачја на природата.	55
XIV - ИСТРАЖУВАЊЕ И ЕКСПЕРИМЕНТАЛЕН РАЗВОЈ 1. Истражување и експериментален развој во природните, техничките и технолошките науки; 2. Истражување и експериментален развој во биотехнологијата	72.1, 72.2
XV - ФОТОГРАФСКИ ДЕЈНОСТИ* 1. Обработка на филмови (дејност на лаборатории за развивање на филмови и изработка на фотографии).	74.2
XVI - УМЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА Креативни, уметнички и забавни дејности 1. Зоолошки градини; 2. Дејности на забави и тематски паркови	90
XVII - УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ 1. Перење и хемиско чистење на текстилни и крзнени производи*	96

ПРИЛОГ 2 - АКТИВНОСТИ ВО РАМКИТЕ НА НАДЛЕЖНОСТИТЕ НА ЕЛС (СЕКТОР ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА)

Прилог 1 и Прилог 2 (Уредба „Службен весник на РМ“ бр 80/09, 32/12)	
Прилог 1 (Уредба „Службен весник на РМ“ бр 80/09, 32/12)	**НКД (Дел)**
I - ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО 1. Одгледување на животни како што се ноеви и емуа, зајаци и други крзнени животни; 2. Производство на кожа, кожа од влекачи или птици на сточарска фарма; 3. Локални водоснабдителни и канализациони системи со пречистителни станици; 4. Полиња за компостирање; 5. Инсталации за интензивно живинарство или свињарство со капацитет: - до 5.000 места за живина; - од 10 до 100 места за гоење свињи (над 30 kg); или - 10 до 50 места за маторици. 6. Собирање, обработка и снабдување со вода од локално значење; 7. Собирање на вода заради поење на добиток до 10m3/ден; 8. Конструкција и реконструкција на фиксни стакленици (со исклучок на посеви под фолии - пластеници); 9. Конструкција и реконструкција на постоечки стаклени бавчи; 10. Конструкција и реконструкција на објекти наменети за пост-бербени активности (калибрирање, пакување итн.) на постоечки пластеници и стакленици; 11. Производство на печурки; 12. Изградба и модернизација на собирни центри за зеленчук, овошје, печурки и лековити растенија.	01, 02, 03
II - ИНДУСТРИЈА НА МИНЕРАЛИ **Вадење на декоративен камен и камен за градежништво, варовник, суров гипс, креда, шкрилци и чакал** 1. Сечење, обликување доработка на камен за споменици и градежништво, како што се мермер, гранит, пескари итн.; 2. Кршење и дробење на декоративен камен за градежништво; 3. Кршење и дробење на чакал.	05, 08
III - ПРЕХРАМБЕНА ИНДУСТРИЈА **Преработка и конзервирање на месо и производи од месо** 1. Преработка на животински изнутрици; 2. Производство на чепкана волна (добиена со отстранување на кожата); 3. Производство на пердуви;	10, 11

RAMBOLL

4. Производство на сушено, солено и чадено месо; 5. Производство на месни производи. - Колбаси, салами, крвавици и преработка од дроб, сафалади, плескавици, ќебапчиња, конзервирано месо, шунка итн. **Производство на сокови од овошје и зеленчук** 1. Производство на сокови од овошје и зеленчук; 2. Производство на концентрати од свежо овошје и зеленчук. **Друга преработка и конзервирање на овошје и зеленчук** 1. Производство на производи (храна) составени од овошје и зеленчук, освен полу готова замрзната и конзервирана храна; **Преработка на млеко и производство на млечни производи** 1. Производство на свежо, пастеризирано, стерилизирано, хомогенизирано и/или третирано на многу висока температура со висок капацитет на влезното млеко се движи од 5 до 20 t/d (просечна вредност на годишна основа); 2. Производство на пијалаци базирани на млеко; 3. Производство на млечни кремови(павлака) од свежо млеко, засладено или незасладено; 4. Производство на млеко и млечен крем (павлака) во цврста состојба; 5. Производство на путер; 6. Производство на јогурт; 7. Производство на сирење и урда; 8. Производство на сурутка; 9. Производство на казеин или млечен шеќер (лактоза); 10. Производство на сладолед и други замрзнати производи за јадења; 11. Изградба модернизација на собирни центри за млеко; **Производство на мелнички производи и скроб како производи од скроб** 1. Производство на скроб од ориз, компири пченка итн.; 2. Производство на тапиока (зрнесто скробно брашно) и замена за тапиока подготвена од скроб. **Производство на пекарски тестенини** 1. Производство на леб и печива: - леб и печива, - слатки, торти, колачи, слатки пити, палачинки, вафли, печива итн. 2. Производство на двопек, бисквити и други суви пекарски производи; 3. Производи на производи за грицкање (крекери, переци итн.), било да се слатки или солени; 4. Производство на тестенини како макарони и њоки, варени или неварени, полнети или неполнети; 5. Производство на конзервирани или замрзнати тестенини; 6. Производство на конзервирани слатки и печива.	

Производство на шеќер 1. Производство на меласа **Преработка на чај и кафе** 1. Декофеинирање и пржење на кафе: - Производство на производи од кафе; - Мелено кафе. 2. Инстант кафе (растворливо кафе); 3. Екстракти и концентрати од кафе; 4. Производство на замена на кафе; 5. Производство на мешавини на чај и кафе; 6. Производство на екстракти и преработки базирани на чај и кафе; **Производство на зачини и други додатоци** 1. Производство на зачини, сосови и други додатоци: - мајонез; - јадења и брашно од сенф; - сенф итн. 2. Производство на оцет; 3. Преработка на сол со квалитет за користење во јадења, т.е. јодирана сол. **Производство на пијалаци** 1. Производство на безалкохолни пијалаци; 2. Производство на алкохолни пијалаци; 3. Производство на вина; 4. Производство на природна минерална вода и др. флаширана вода. **Производство на други прехранбени производи** 1. Производство на шеќер и кондиторски производи, готови јадења и оброци, кафе, чај и зачин, како и специјалитети и лесно расипливи производи.	
IV ПРОИЗВОДСТВО НА ТУТУНСКИ ПРОИЗВОДИ 1. Производство на тутунски производи и негови замени: цигари, тутун за цигари, пури, тутун за луле, тутун за џвакање; 2. Обработка на тутун;	12
V - ТЕКСТИЛНА, КОЖНА, ДРВНА И ИНДУСТРИЈА ЗА ХАРТИЈА **Производство на текстилни ткаенини** 1. Производство на предиво од хартија; 2. Производство на широки ткаенини од памучен, волнен тип, волнена или свилена ткаенина, вклучувајќи и мешавина, како и од вештачки или синтетички предива (полипропилен, итн.); 3. Производство на други широки ткаенини со користење на лен, коноп, јута и други специјални предива;	13, 15, 16, 17, 31

4. Производство на ткаено букле, жанил ткаенини, фротир, газа итн.; 5. Производство на ткаенини од стаклени влакна; 6. Производство на конец од индиго влакна и арамиден конец; 7. Производство на имитација на крзно со ткаење; 8. Доработка, сушење, перење, собирање, српење и мерцеризирање на текстилни ткаенини и текстилни артикли, вклучувајќи и облека; 9. Производство на готови производи од кој било текстилен материјал, вклучувајќи и плетени или хеклани ткаенини: - ќебиња, вклучувајќи и ќебиња за патување; - постелнина, прекривки, тоалетни и кујнски крпи; - јоргани, перници, перничиња, перничиња за седење, вреќи за спиење итн. 10. Производство на готови производи за опремување: - завеси, ролетни, креветски прекривки, прекривки за мебел и машини итн. ; - церади, шатори, производи за кампување, едра, тенди, церади, прекривки за коли; - знамиња, барјаци, стегови итн.; - крпи за прашина, крпи за садови и слични производи, одела за спасување, падобрани итн.; 11. Производство на текстилен дел од електрични ќебиња. **Производство на јажиња, коноп, плетенки и мрежи** 1. Производство на плетенки, јажиња, конопи и кабли од текстилни влакна или ленти или сличен материјал, кои се импрегнирани, пресвлечени, прекриени или обложени со гума или пластика. **Производство на неткаен текстил и предмети од неткаен текстил, освен облека** 1. Производство на тесни ткаенини, вклучувајќи ги и оние без потка, составени со лепило (адхезив)*; 2. Производство на импрегнирани ткаенини, пресвлечени, прекриени или ламинирани со пластика*; 3. Производство на метализирано предиво и обвиткано предиво, гумен конец и корд прекриен со текстилен материјал, текстилно предиво или лента, прекриено, импрегнирано, пресвлечено или обложено со гума или пластика; 4. Производство на разни текстилни производи: фитил, огноотпорни наметки; 5. Пелерини, црева, трансмисиони или конвеерски ленти - каиши (зацврстени или со метал или друг материјал), облека против гром, облека за филтрирање (цедење). **Производство на облека** 1. Производство на облека при што употребените материјали можат да бидат од секаков вид и можат да бидат преслечени, импрегнирани или гумирани; 2. Производство на облека од кожа или композитна кожа вклучувајќи кожни индустриски предмети како што се престилки за заварување; 3. Производство на горна и долна облека за мажи, жени и деца. **Штавење и доработка на кожа и слични производи од кожа** 1. Производство на кожа и крзно и нивни производи;	

2. Производство на антилопски обработена, пергаментно обработена, лакирана или метализирана кожа; 3. Производство на композитна кожа; 4. Складирање и/или конзервирање на сурови животински кожи. **Производство на куфери, рачни торби и слични предмети** 1. Производство на куфери, рачни торби и слично, од кожа, кожни остатоци или кој било друг материјал како што се пластични фолии, текстилни материјали, вулканфибер и картон, каде што е применета иста технологија како за кожа. **Производство на обувки** 1. Производство на обувки за сите намени, од сите видови на материјали и по сите постапки, вклучувајќи и лиење во калапи*; 2. Производство на делови од кожа за обувки горни и долни делови, надворешни и внатрешни ѓонови, потпетици итн. **Преработка на дрво и производи од дрво и плута** 1. Пилење, рамнење и машинска обработка на дрво; 2. Сечење (на парчиња), лупење и стружење на трупци; 3. Производство на дрвени железнички прагови; 4. Производство на не составена дрвена граѓа за патоси; 5. Производство на дрвена волна, дрвено брашно, деланки, ленти; 6. Импрегнирање или хемиска постапка на дрво со користење на заштитни средства или други материјали*; 7. Производство на тенки фурнир листови за употреба како фурнири за правење шперплочи, плочи и панели; 8. Производство на шперплочи, фурнир панели и слични ламинирани дрвени табли и листови *; 9. Производство на т.н. ориентирани иверки како и други видови иверки и плочи - влакнатици; 10. Производство на средно густи плочи - влакнатици или други плочи влакнатици; 11. Производство на залепени (прицврстени) ламинатни дрва и ламинатен фурнир *; 12. Производство на дрвени паркетни блокови, ленти итн. споени во панели; 13. Производство на производи од дрво наменети првенствено за употреба во градежништвото (греди, покривни потпорни греди, врати, прозорци итн.); 14. Производство на монтажни згради и нивни елементи претежно од дрво (пр. сауна); 15. Производство на палети, палети во вид на сандаци и други товарни табли од дрво; 16. Преработка на природна плута, произведена од агломерирана плута; 17. Производство на артикли од природна и агломерирана плута, вклучувајќи подни покривки; 18. Производство на моливи. **Производство на мебел** 1. Производство на мебел, канцелариски мебел, мебел за продавници, кујнски мебел и сл. **Производство на хартија и производи од хартија** 1. Производство на предмети од хартија и картон: - Производство на предмети за санитарни и тоалетни потреби за домаќинствата;	

- Производство на канцелариски материјал од хартија (пликови и дописи, хартија за печатење, копирање итн.); - Производство на ѕидни тапети; - Производство на други предмети од хартија, како: етикети, филтер хартија и картон, кутии за јајца итн. 2. Производство на хартија и картон, со производствен капацитет до 5 t/d.	
VI - ХЕМИСКА ИНДУСТРИЈА 1. Сечење полиуретанска пена или полиуретански еластомер со загреана жица; 2. Производство на вештачко вискозно влакно и целофан; 3. Производство на катализатори; 4. Производство на парфеми; 5. Производство на сапун; 6. Производство на јаглен моноксид и „сув мраз"; 7. Производство на вештачки бисери; 8. Производство на компримиран кислород и водород; 9. Производство на предмети од синтетички смоли.	20
VII - ПРОИЗВОДСТВО НА ПЛАСТИЧНИ ПРОИЗВОДИ 1. Производство на плочи, листови, цевки и профили од пластични маси; 2. Производство на градежни стоки изработени од пластични маси: пластични врати, прозорци, рамки, ролетни, ролетни, первази за обложување на подови, контејнери и резервоари, санитарни работи итн.; 3. Производство на други производи од пластични маси, маса и кујнски садови и тоалет предмети, итн.	22
VIII - ПРОИЗВОДСТВО НА МЕТАЛИ 1. Производство на метални врати и прозори; 2. Производство на цистерни, резервоари и садови од метал; 3. Производство на радијатори и котли за централно греење; 4. Производство на парни котли, освен котли за централно греење со топла вода; 5. Производство на сечила и метална опрема за општа намена; 6. Производство на останати фабрикувани метални производи (канти, кофи, шајки, завртки, навртки, пропелери и котви за бродови итн.); 7. Производство на сандаци и слична амбалажа од челик; 8. Производство на амбалажа за пакување од лесни метали; 9. Производство на жичани производи, синџири и пружини; 10. Производство на компјутерски, електронски и оптички производи; 11. Производство на електроника за широка потрошувачка (телевизори, аудио рекордери, видео касети, стерео опрема итн.); 12. Производство на електромотори, генератори и трансформатори и уреди за дистрибуција и контрола на електрична енергија;	24, 25, 26, 27, 28, 32

13. Производство на кабел и електроинсталациски материјал; 14. Производство на кабли од оптички влакна; 15. Производство на други електронски и електрични жици и кабли (изолирани жици и кабли изработени од челик, бакар и алуминиум); 16. Производство на електрична опрема за осветлување; 17. Производство на уреди за домаќинствата (фрижидери, вентилатори, правосмукалки, апарати за готвење, машини за перење итн.); 18. Производство на не електрични апарати за домаќинствата; 19. Производство на друга електрична опрема (фиксни полначи за батерии, електрични уреди за отворање/затворање на врати, електрични ѕвона, продолжни кабли итн.). **Производство на машини за општа намена** 1. Производство на моторни турбини, освен мотори за авиони и моторни возила; 2. Производство на хидраулични погонски уреди (хидраулична опрема); 3. Производство на други пумпи и компресори; 4. Производство на машини за: земјоделство и шумарство, обработка на метал, за специјални (посебни) потреби; 5. Производство на машини за металургија; 6. Производство на машини за рударство, каменоломи и градежништво; 7. Производство на машини за индустрија за храна, пијалаци и тутун; 8. Производство на машини за индустрија за текстил, облека и кожа; 9. Производство на машини за индустрија за хартија и картон; 10. Производство на машини за обработка на пластика и гума; 11. Производство на други специјализирани машини неспомнати на друго место (сушари за дрво, за печатење, за изработка на керамички плочки, за производство на полуспроводници итн.). **Останата производствена индустрија** 1. Производство на накит, бижутерија и сродни производи; 2. Производство на музички инструменти; 3. Производство на спортска опрема (освен облека и обувки); 4. Производство на играчки; 5. Производство на медицински и стоматолошки инструменти.	
IX - УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И ДЕЈНОСТИ ЗА САНАЦИЈА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА 1. Станици за претовар и привремено складирање на комунален отпад.	38
X - ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ 1. Локални патишта и улици; 2. Реконструкција на локални патишта; 3. Локални пруги;	21, 42

4. Градби наменети за примарна и секундарна здравствена заштита; 5. Градби за социјална заштита.	
XI - ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА 1. Хотели и слични објекти за сместување (хотелски населби, апартмански хотели и мотели) со предвидени помалку од 100 легла - надвор од урбана средина; 2. Одморалишта и останати објекти за пократок престој (детски и останати летувалишта, станови за гости и бунгалови, селски куќи и колиби без домашна послуга, одморалишта за млади и планинарски одморалишта) со предвидени помалку од 100 легла - надвор од урбана средина; 3. Кампови, автокампови и простори за кампирање со предвидени помалку од 50 места (освен ако не се лоцирани во заштитени подрачја во природата) - надвор од урбана средина.	55, 56
XII - УСЛУГИ 1. Автолакери[12]*.	96
Прилог 2 (Уредба О.Ғ. бр 80/09, 32/12)	
I - ТЕКСТИЛНА, КОЖНА, ДРВЕНА И ИНДУСТРИЈА ЗА ХАРТИЈА **Производство на теписи и килими (подни прекривки)** 1. Производство на текстилни подни прекривки: - Теписи, черги и асури (рогозини), прекривки. **Производство на јажиња, конопи, плетенки и мрежи** 1. Производство на производи од коноп или мрежа, рибарски мрежи, одбојници за бродови, перници за истовар, јажиња за товарање, јажиња и кабли со метални прстени итн. **Производство на неткаен текстил и предмети од неткаен текстил, освен облека** 1. Производство на етикети (налепници) беџови; 2. Производство на корд ткаенина за автогуми од вештачко предиво со голема цврстина; 3. Производство на текстилни производи за опремување на моторни возила; 4. Производство на сликарски платна и ткаенини за обележување; 5. Производство на филц; 6. Производство на тул и други мрежести ткаенини, парчиња, ленти и тантели; 7. Производство на врвки за чевли со текстил. **Производство на предмети од крзно** 1. Производство на производи изработени од крзно; - Крзнена облека и прибор; - Составени крзна како што се парченца, плочи, ленти итн.; - Производство на капи од крзно; - Производство на обувки од текстил без ѓон.	13, 14, 16

[12] Само за проекти каде се очекува да се емитуваат испарливи органски соединенија

Производство на плетена и хеклана облека 1. Производство на чорапи, вклучувајќи и сокни (куси чорапи), трико чорапи и хулахоп чорапи; 2. Производство на пуловери, џемпери, елеци и слични производи. **Преработка на дрво и производи од дрво и плута** 1. Производство на производи од дрво, плута, слама или плетарски материјали, вклучувајќи основни облици како и составени производи; 2. Производство на буриња, бочви, каци и други бочварски производи од дрво; 3. Производство на барабани (калеми) за кабли од дрво, закачалки за облека, метли и четки; 4. Производство на артикли од природна и агломерирана плута, вклучувајќи подни прекривки; 5. Производство на плетеници и производи од плетарски материјали: подметки, простирки итн.; 6. Производство на кошничарски производи и плетарска стока.	
II - ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ 1. Складирање на градежни материјали (песок, чакал, вар, тули и слично) што се врши како стопанска дејност.	41, 42
III - ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА 1. Подготовка и послужување на пијалаци: барови, таверна , салони за подготовка на коктели, дискотеки каде пијалакот е доминантен, пивници, кафулиња, барови за подготовка на овошни напитоци; 2. Ресторани и останати објекти за подготовка и послужување на храна (кафетерии, ресторани за брза храна и ресторани за храна која се изнесува); 3. Друг вид на сместување: студентски домови или интернати, школски домови или интернати, работнички хостели и пансиони; 4. Услуги на доставување на храна и пијалаци за посебни прилики (кетеринг) кои опфаќаат подготовка на храна и нејзино доставување; 5. Индустриски кетеринг (подготовка на храна за купувач, базирана на договор за одреден период); 6. Изградба и реконструкција на објекти на фарма за туристички цели (дегустација, исхрана, сместување и рекреација)	55, 56
IV - СКЛАДИРАЊЕ 1. Складирање на стока (силоси за жито, цистерни, комори за моментно замрзнување итн.); 2. Складишта за отпадни материјали.	52
V - УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ 1. Автоперални; 2. Лимарски и механичарски работилници.	96

ПРИЛОГ 3 - АКТИВНОСТИ ВО РАМКИТЕ НА НАДЛЕЖНОСТИТЕ НА ГРАДОТ СКОПЈЕ (СЕКТОР ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА)

Прилог 1 (Уредба „Службен весник на РМ" бр 80/09, 32/12)	НКД (Дел)
I - ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО 1. Одгледување на животни како што се ноеви и емуа, зајаци и други крзнени животни; 2. Производство на кожа, кожа од влекачи или птици на сточарска фарма; 3. Локални водоснабдителни и канализациони системи со пречистителни станици; 4. Полиња за компостирање; 5. Инсталации за интензивно живинарство или свињарство со капацитет: - до 5.000 места за живина; - од 10 до 100 места за гоење свињи (над 30 kg); или - 10 до 50 места за маторици. 6. Собирање, обработка и снабдување со вода од локално значење; 7. Собирање на вода заради поење на добиток до 10m3/ден; 8. Конструкција и реконструкција на фиксни стакленици (со исклучок на посеви под фолии - пластеници); 9. Конструкција и реконструкција на постоечки стаклени бавчи; 10. Конструкција и реконструкција на објекти наменети за пост-бербени активности (калибрирање, пакување итн.) на постоечки пластеници и стакленици; 11. Производство на печурки; 12. Изградба и модернизација на собирни центри за зеленчук, овошје, печурки и лековити растенија.	01, 02, 03
II - МИНЕРАЛНА ИНДУСТРИЈА **Експлоатација на декоративен камен и камен за градежништвото, варовник, гипс, креда, шкрилци и чакал** 1. Сечење, обликување завршувањето на камен за споменици и градежништво, како што се мермер, гранит,пескари итн.; 2. Кршење и дробење на декоративен камен за градежништво; 3. Кршење и дробење на чакал.	05, 08
III - ПРЕХРАНБЕНА ИНДУСТРИЈА **Преработка и конзервирање на месо и месни производи** 1. Преработка на животински изнутрици; 2. Производство на чепкана волна (добиена со отстранување на кожата); 3. Производство на пердуви; 4. Производство на сушено, солено и чадено месо; 5. Производство на месни производи.	10, 11

Прилог 1 (Уредба „Службен весник на РМ" бр 80/09, 32/12)	НКД (Дел)
- Колбаси, салами, крвавици и преработка од дроб, сафалади, плескавици, ќебапчиња, конзервирано месо, шунка итн. **Производство на сокови од овошје и зеленчук** 1. Производство на сокови од овошје и зеленчук; 2. Производство на концентрати од свежо овошје и зеленчук. **Други преработка и конзервирање на овошје и зеленчук** 1. Производство на свежо, пастеризирано, стерилизирано, хомогенизирано и/или третирано на многу висока температура со висок капацитет на влезното млеко се движи од 5 до 20 t/d (просечна вредност на годишна основа); 2. Производство на пијалаци базирани на млеко; 3. Производство на млечни кремови(павлака) од свежо млеко, засладено или незасладено; 4. Производство на млеко и млечен крем (павлака) во цврста состојба; 5. Производство на путер; 6. Производство на јогурт; 7. Производство на сирење и урда; 8. Производство на сурутка; 9. Производство на казеин или млечен шеќер (лактоза); 10. Производство на сладолед и други замрзнати производи за јадења; 11. Изградба модернизација на собирни центри за млеко; **Производство на мелнички производи и скроб како производи од скроб** 1. Производство на скроб од ориз, компири, пченка, итн. .; 2. Производство на зрнесто скробно брашно **Производство на печени колачи** 1. Производство на леб и печива: - леб и печива, - слатки, торти, колачи, слатки пити, палачинки, вафли, печива итн. 2. Производство на двопек, бисквити и други суви пекарски производи; 3. Производи на производи за грицкање (крекери, переци итн.), било да се слатки или солени; 4. Производство на тестенини како макарони и њоки, варени или неварени, полнети или неполнети; 5. Производство на конзервирани или замрзнати тестенини; 6. Производство на конзервирани слатки и печива. **Производство на шеќер** 1. Производство на меласа **Преработка на чај и кафе**	

Прилог 1 (Уредба „Службен весник на РМ" бр 80/09, 32/12)	НКД (Дел)
1. Декофеинирање и пржење на кафе: - Производство на производи од кафе; - Мелено кафе. 2. Инстант кафе (растворливо кафе); 3. Екстракти и концентрати од кафе; 4. Производство на замена на кафе; 5. Производство на мешавини на чај и кафе; 6. Производство на екстракти и преработки базирани на чај и кафе; **Производство на зачини и други додатоци** додатоци: - мајонез; - јадења и брашно од сенф; - сенф итн. 2. Производство на оцет; 3. Преработка на сол со квалитет за користење во јадења, т.е. јодирана сол **Производство на пијалаци** 1. Производство на безалкохолни пијалаци; 2. Производство на алкохолни пијалаци; 3. Производство на вина; 4. Производство на природната минерална вода и друга флаширана вода. **Производство на други прехранбени производи** 1. Производство на шеќер и слатки, подготвени оброци и јадења, кафе, чај и зачини, како и лесно расиплива и специјализирани производи	
IV ПРОИЗВОДСТВО НА ТУТУНСКИ ПРОИЗВОДИ 1. Производство на хомогенизиран или реконституиран тутун; 2. Оджилување и ридраинг на тутунот.	12
V - ТЕКСТИЛ, КОЖА, ДРВО И ХАРТИЈА ИНДУСТРИИ **Производство на текстилни ткаенини** 1. Производство на предиво од хартија; 2. Производство на широки ткаенини од памучен, волнен тип, волнена или свилена ткаенина, вклучувајќи и мешавина, како и од вештачки или синтетички предива (полипропилен, итн.); 3. Производство на други широки ткаенини со користење на лен, коноп, јута и други специјални предива; 4. Производство на ткаено букле, жанил ткаенини, фротир, газа итн.; 5. Производство на ткаенини од стаклени влакна;	13, 15, 16, 17, 31

Прилог 1 (Уредба „Службен весник на РМ" бр 80/09, 32/12)	НКД (Дел)
6. Производство на конец од индиго влакна и арамиден конец; 7. Производство на имитација на крзно со ткаење; 8. Доработка, сушење, перење, собирање, српење и мерцеризирање на текстилни ткаенини и текстилни артикли, вклучувајќи и облека; 9. Производство на готови производи од кој било текстилен материјал, вклучувајќи и плетени или хеклани ткаенини: - ќебиња, вклучувајќи и ќебиња за патување; - постелнина, прекривки, тоалетни и кујнски крпи; - јоргани, перници, перничиња, перничиња за седење, вреќи за спиење итн. 10. Производство на готови производи за опремување: - завеси, ролетни, креветски прекривки, прекривки за мебел и машини итн. ; - церади, шатори, производи за кампување, едра, тенди, церади, прекривки за коли; - знамиња, барјаци, стегови итн.; - крпи за прашина, крпи за садови и слични производи, одела за спасување, падобрани итн.; 11. Производство на текстилен дел од електрични ќебиња. **Производство на јажиња, коноп, плетенки и мрежи** 1. Производство на плетенки, јажиња и кабли од коноп влакна или ленти или сличен материјал, кој се импрегнирани, премачкани, прекриени или обложени со гума или пластика. **Производство на неткаен текстил и предмети од неткаен текстил, освен облека** 1. Производство на тесни ткаенини, вклучувајќи ги и оние без потка, составени со лепило (адхезив)*; 2. Производство на импрегнирани ткаенини, пресвлечени, прекриени или ламинирани со пластика*; 3. Производство на метализирано предиво и обвиткано предиво, гумен конец и корд прекриен со текстилен материјал, текстилно предиво или лента, прекриено, импрегнирано, пресвлечено или обложено со гума или пластика; 4. Производство на разни текстилни производи: фитил, огноотпорни наметки; 5. Пелерини, црева, трансмисиони или конвеерски ленти - каиши (зацврстени или со метал или друг материјал), облека против гром, облека за филтрирање (цедење). **Производство на облека** 1. Производство на облека со материјали кои се користат може да биде од било кој вид и можат да бидат обложени, импрегнирани или гумирани; 2. Производство на облека од кожа или кожа состав вклучувајќи кожа индустриски објекти како што се престилки за заварување; 3. Производство на горна и долна облека за мажи, жени и деца. **Штавење и доработка на кожа и слични производи од кожа** 1. Производство на кожа и крзно и нивните производи; 2. Производство на антилопа обработени, преработките од пергамент, лакирани или метализиран кожа;	

Прилог 1 (Уредба „Службен весник на РМ" бр 80/09, 32/12)	НКД (Дел)
3. Производство на сложено кожата; 4. Складирање и / или зачувување на суровини и животински кожи. **Производство на куфери, рачни торби и слични предмети** 1. Производство на куфери, рачни торби и слични, изработени од кожа, кожа остатоци или било кој друг материјал, како што се пластични фолии, текстилни материјали, и картон, каде на истата технологија како што се применуваат на кожата. **Производство на чевли** 1. Производство на обувки за сите намени, на сите видови на материјали и во сите постапки, вклучително и калапи за леење[13] * 2. Производство на делови од кожа чевли горните и долните делови, надворешниот и внатрешниот ѓон, потпетици, итн. **Преработка на дрво, производи од дрво и плута** 1. Сечење, израмнување и обработка на дрво; 2. Сечење (парчиња), пилинг и стружење на логовите; 3. Производство на дрвени железнички вагони; 4. Производство на кои не се поврзани дрва за патос; 5. Производство на дрвена волна, дрво брашно, чипс, ленти[14]; 6. Импрегнирање или хемиско постапка со користење за заштита на дрво или други материјали *; 7. Производство на тенки дрво листови за употреба како фурнири за правење иверица, плочи и панели; 8. Производство на иверица, дрво панели и слични ламинат одбори дрво и листови *; 9. Производство ориентирана чипови и други чипови и плочи; 10. Производство на средни дебели плочи; 11. Производство на врзани (фиксни) ламинирани дрва и дрво ламинат *; 12. Производство на дрвени паркет блокови, ленти итн. споени во панели; 13. Производство на дрво првенствено е наменет за употреба во градежништвото (греди, покрив потпорните греди, врати, прозорци, итн.); 14. Производство на монтажни објекти и елементи од него, претежно од дрво (на пример, сауна); 15. Производство на палети, палети во форма на каси и други плочи оптоварување од дрво; 16. Обработка на природна плута, агломериран плута произведени; 17. Производство на предмети од природните и агломериран плута, вклучувајќи ги и подни облоги;	

[13] Само за проекти каде се очекува да се емитираат испарливи органски соединенија
[14] Само за проекти каде се очекува да се емитираат испарливи органски соединенија

Прилог 1 (Уредба „Службен весник на РМ" бр 80/09, 32/12)	НКД (Дел)
18. Производство на моливи **Производство на мебел** 1. Производство на мебел, канцелариски мебел, мебел, кујнски мебел итн. **Производство на хартија и картон:** - Производство на санитарни и тоалетни потреби за домаќинствата; - Производство на хартија канцелариски материјал (букви и пликови, хартија за печатење, копирање, итн.); - Производство на позадини; - Производство на други производи од хартија, како што се етикети, филтер-хартија и картонски кутии итн. 2. Производство на хартија и картон, со производствен капацитет до 5 t / ден.	
VI - ХЕМИСКА ИНДУСТРИЈА 1. Сечење полиуретанска пена или полиуретански еластомер со загреана жица; 2. Производство на вештачки влакна од вискоза и целофан; 3. Производство на катализаторите; 4. Производство на парфеми, 5. Производство на сапун; 6. Производство на јаглерод моноксид и „сув мраз"; 7. Производство на вештачки бисери; 8. Производство на компримиран кислород и водород; 9. Производство на синтетички смоли	20
VII - производство на пластични производи 1. Производство на плочи, листови, цевки и профили од пластични маси; 2. Производство на градежни стоки изработени од пластични маси: пластични врати, прозорци, рамки, ролетни, ролетни, первази за обложување на подови, контејнери и резервоари, санитарни уреди итн.; 3. Производство на други производи од пластични маси, маса и кујнски садови и тоалет предмети, итн.	22
VIII - МЕТАЛ ПРОИЗВОДСТВО 1. Производство на метални врати и прозорци, 2. Производство на цистерни, резервоари и садови од метал; 3. Производство на радијатори и котли за централно греење; 4. Производство на парни котли, освен котли за централно греење со топла вода; 5. Производство на метални сечила и опрема за општа намена; 6. Производство на други фабрикувани метални производи (канти, кофи, шајки, завртки, навртки, сидра, како и пропелери за бродови и сл.) 7. Производство тапани и слични контејнери од челик; 8. Производство на материјал за пакување за лесни метали;	24, 25, 26, 27, 28, 32

Прилог 1 (Уредба „Службен весник на РМ" бр 80/09, 32/12)	НКД (Дел)
9. Производство на жичани производи, синџири и извори; 10. Производство на компјутерски, електронски и оптички производи; 11. Производство на електроника (телевизори, аудио рекордери, видео касети, стерео опрема, итн.). 12. Производство на електромотори, генератори, трансформатори и дистрибуција уреди, како и контрола на електрична енергија; 13. Производство на кабел и материјали за електро инсталации; 14. Производство на оптички кабли; 15. Production на други електронски и електрични жици и кабли (изолирани жици и кабли направени од челик, бакар и алуминиум 16. Производство на електрична опрема за осветлување; 17. Производство на апарати за домаќинство (фрижидери, вентилатори, правосмукалки, апарати за готвење, садови, итн.). 18. Производство на неелектрични апарати за домаќинство; 19. Производство на друга електрична опрема (полначи фиксна батерија, електрични уреди за отворање / затворање врати, електрични ѕвона, продолжни кабли, итн.) **Производство на машини за општа намена** 6. Производство на машини за рударство, каменоломи и градежништво; 7. Производство на машини за индустријата за храна, пијалаци и тутун 8. Производство на машини за текстилната индустрија, облека и кожа; 9. Производство на машини за индустријата за хартија и картон; 10. Производство на машини за обработка на пластика и гума; 11. Производство на специјализирани машини неспомнати на друго место (сушење на дрво, печатење, правење на керамички плочки, производство на полупроводници и др.) **Други преработувачката индустрија** 1. Производство на накит, бижутерија и сродни производи; 2. Производство на музички инструменти; 3. Производство на спортска опрема (освен облека и обувки); 4. Изработка на играчки; 5. Производство на медицински и стоматолошки инструменти.	
IX - УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И ДЕЈНОСТИ ЗА САНАЦИЈА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА 1. станица за трансфер и привремено складирање на отпадот	38
X - ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ 1. Локални патишта и улици; 2. Реконструкција на локални патишта;	21, 42

Прилог 1 (Уредба „Службен весник на РМ" бр 80/09, 32/12)	НКД (Дел)
3. Локални групи; 4. Објекти наменети за примарна и секундарна здравствена заштита; 5. Установи за социјална заштита	
XI - ГРАДЕЊЕ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И ХРАНА УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ 1. Хотели и слични сместување (хотел населби, стан хотели и мотели) со помалку од 100 места - надвор од урбаните средини; 2. установи и други објекти за краток престој (деца и други места, станови и куќи за гости, рурални куќи и колиби без дом присутните; младински центри и планински одморалишта) со помалку од 100 легла - Надвор од урбаните средини; 3. Кампови, автокампови и кампување области предвидени со помалку од 50 места (освен ако не се наоѓаат во заштитени подрачја во природата) - надвор од градско подрачје.	55, 56
XII - УСЛУГИ 1. Автолакери[15].	96

[15] Само за проекти каде се очекува да се емитираат испарливи органски соединенија

ПРИЛОГ 4 - АКТИВНОСТИ ВО РАМКИТЕ НА НАДЛЕЖНОСТИТЕ НА ЕЛС ВО ГРАД СКОПЈЕ (СЕКТОР ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА)

Прилог 2 (Уредба („Службен весник на РМ" бр 80/09, 32/12)	НКД (Дел)
I - ТЕКСТИЛНА, КОЖНА, ДРВЕНА И ИНДУСТРИЈА ЗА ХАРТИЈА **Производство на теписи и килими (подни прекривки)** 1. Производство на текстилни подни прекривки: - Теписи, черги и асури (рогозини), прекривки. **Производство на јажиња, конопи, плетенки и мрежи** 1. Производство на производи од коноп или мрежа, рибарски мрежи, одбојници за бродови, перници за истовар, јажиња за товарање, јажиња и кабли со метални прстени итн. **Производство на неткаен текстил и предмети од неткаен текстил, освен облека** 1. Производство на етикети (налепници) беџови; 2. Производство на корд ткаенина за автогуми од вештачко предиво со голема цврстина; 3. Производство на текстилни производи за опремување на моторни возила; 4. Производство на сликарски платна и ткаенини за обележување; 5. Производство на филц; 6. Производство на тул и други мрежести ткаенини, парчиња, ленти и тантели; 7. Производство на врвки за чевли со текстил. **Производство на предмети од крзно** 1. Производство на производи изработени од крзно; - Крзнена облека и прибор; - Составени крзна како што се парченца, плочи, ленти итн.; - Производство на капи од крзно; - Производство на обувки од текстил без ѓон. **Производство на плетена и хеклана облека** 1. Производство на чорапи, вклучувајќи и сокни (куси чорапи), трико чорапи и хулахоп чорапи; 2. Производство на пуловери, џемпери, елеци и слични производи. **Преработка на дрво и производи од дрво и плута** 1. Производство на производи од дрво, плута, слама или плетарски материјали, вклучувајќи основни облици како и составени производи; 2. Производство на буриња, бочви, каци и други бочварски производи од дрво; 3. Производство на барабани (калеми) за кабли од дрво, закачалки за облека, метли и	13, 14, 16

Прилог 2 (Уредба („Службен весник на РМ" бр 80/09, 32/12)	НКД (Дел)
четки; 4. Производство на артикли од природна и агломерирана плута, вклучувајќи подни прекривки; 5. Производство на плетеници и производи од плетарски материјали: подметки, простирки итн.; 6. Производство на кошничарски производи и плетарска стока.	
II - ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ **1**. Складирање на градежни материјали (песок, чакал, вар, тули и слично) што се врши како стопанска дејност.	41, 42
III - ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА 1. Подготовка и послужување на пијалаци: барови, таверна , салони за подготовка на коктели, дискотеки каде пијалакот е доминантен, пивници, кафулиња, барови за подготовка на овошни напитоци; 2. Ресторани и останати објекти за подготовка и послужување на храна (кафетерии, ресторани за брза храна и ресторани за храна која се изнесува); 3. Друг вид на сместување: студентски домови или интернати, школски домови или интернати, работнички хостели и пансиони; 4. Услуги на доставување на храна и пијалаци за посебни прилики (кетеринг) кои опфаќаат подготовка на храна и нејзино доставување; 5. Индустриски кетеринг (подготовка на храна за купувач, базирана на договор за одреден период); 6. Изградба и реконструкција на објекти на фарма за туристички цели (дегустација, исхрана, сместување и рекреација)	55, 56
IV - СКЛАДИРАЊЕ 1. Складирање на стока (силоси за жито, цистерни, комори за моментно замрзнување итн.); 2. Складишта за отпадни материјали.	52
V - УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ 1. Автоперални; 2. Лимарски и механичарски работилници.	96

ПРИЛОГ 5 - ВИДОВИ АКТИВНОСТИ КОИ ТРЕБА ДА ПОДГОТВАТ ЕЛАБОРАТ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА И АПЛИКАЦИЈА ЗА Б-ИСКЗ ДОЗВОЛА

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
I – ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО 1. Проекти за реструктуирање на рурални земјишни поседи; 2. Проекти за користење на необработено земјиште или на природните површини за интензивно земјоделство; 3. Водостопански проекти за земјоделство, вклучително и проектите за наводнување и одводнување на земјиштето; 4. Регионални водоснабдителни и водостопански објекти; 5. Проекти за првичното пошумување и копачење шума заради пренамена на земјиштето; 6. Инсталации за интензивно сточарство; 7. Мрестилишта; 8. Проекти за интензивно одгледување на риба; 9. Проекти за користење на рибен фонд и дивеч.	/
II – РУДАРСТВО И ВАДЕЊЕ НА КАМЕН **Вадење на камен јаглен** 1. Јамска и површинска експлоатација на рудници за камен јаглен, вклучувајќи ги и методите на експлоатација со топење; 2. Дробење, сеење, пресување на јагленот итн. заради класифицирање, подобрување на квалитетот и олеснување на транспортот и складирање; 3. Јаглен добиен од ситнеж на камен јаглен **Вадење на лигнит** 1. Јамска, подземна или површинска експлоатација на рудници за јаглен, вклучувајќи ги и методите на експлоатација со топење; 2. Чистење, сортирање по големина и квалитет, дробење на лигнитот итн. заради класифицирање, подобрување на квалитетот и олеснување на транспортот и складирањето. **Вадење на сурова нафта и природен гас** 1. Производство на сурова нафта од шкрилци и песок и производство на природен гас и обновување на јаглеводородни течности. **Вадење на сурова нафта**	

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ“ бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
1. Експлоатација на сурова нафта; 2. Екстракција на битуменозни или нафтени шкрилци и песок; 3. Производство на сурова нафта од битуменозни шкрилци и песок; 4. Постапка за добивање на сурова нафта: преливање, отсолување, дехидрација, зацврстување итн. **Вадење на природен гас** 1. Производство на сурови гасовити јаглеводороди (природен гас); 2. Екстракција на кондензати; 3. Истекување и сепарација на течните фракции на јаглеводородите; 4. Десулфурирање на гасот; 5. Експлоатација на течни јаглеводороди, добиени преку топење или пиролизи. **Вадење на руди и метал** 1. Подземно и површинско вадење на метални минерали (руди); 2. Дробење, мелење, миење, сушење, калцинација, испирање на рудите, гравитациона сепарација и флотација. **Вадење на руди на железо** 1. Експлоатација на руди; 2. Збогатување и агломерација на рудите на железо. **Вадење на руди на обоени метали** 1. Експлоатација на руди на уран и ториум, концентрирање на тие руди и производство на жолт колач. **Вадење на други руди на обоени метали** 1. Вадење и подготовка на руди кои содржат обоени метали: алуминиум (боксит), бакар, олово, цинк, калај, манган, хром, никел, кобалт, молибден, тантал, ванадиум, и други како и руди кои содржат злато, сребро и платина. **Вадење на декоративен камен и камен за градежништво, варовник, суров гипс, креда и шкрилци** 1. Експлоатација на камен; 2. Експлоатација, дробење и кршење на варовник; 3. Експлоатација на суров гипс и анхидриди; 4. Експлоатација на креда и некалциниран доломит. **Вадење на чакал и песок; глина и каолин**	

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
1. Експлоатација и багерирање на индустриски песок, песок за градежништво и чакал од/вон коритата и бреговите на површинските водни тела; 2. Експлоатација на песок и чакал од/вон коритата и бреговите на површинските водни тела; 3. Експлоатација на глина, огноотпорна глина и каолин. **Рударство и вадење на други руди и камен, неспомнати на друго место** 1. Експлоатација на природниот фосфат и природни калиумови соли; 2. Експлоатација на природен сулфур; 3. Експлоатација и подготовка на пирит и пирхотини, освен пржење; 4. Експлоатација на природен бариум сулфат и карбонат (барит и витерит), природни борати, природен магнезиум сулфат (кисерит); 5. Експлоатација на земјани бои, флуорит и други минерали. **Вадење на тресет** 1. Копање и подготовка на тресет. **Вадење на сол** 1. Експлоатација на сол од рудниците, вклучувајќи го и растворувањето и испумпувањето; 2. Добивање на сол со испарување на морска вода и други солени води; 3. Дробење, чистење и рафинирање на солта од производителот. **Останато рударство и вадење на камен неспомнати на друго место** 1. Експлоатација на разновидни минерали и материјали: - Абразивни материјали, азбест, силикатно фосилно брашно, природен графит, стеатит (талк), фелдспат, итн.; - Природен асфалт, асфалтен камен, природен тврд битумен; 2. Благородни камења, кварц итн.	
III –ПРЕХРАНБЕНА ИНДУСТРИЈА **Преработка и конзервирање на месо и производи од месо** 1. Работа на кланици кои се занимаваат со колење, обработување и пакување на месо: говедско, свинско, јагнешко, зајачко, овчо, од камила итн.; 2. Производство на свежо, разладено или замрзнато месо (и трупови) во парчиња; 3. Производство на свежо, разладено или замрзнато месо во посебни пакувања; 4. Производство на кожи во кланици, вклучувајќи ги и кожите со влакна; 5. Работа на кланици кои се занимаваат со колење, обработка и пакување на живина.	**6.Останати активности** 6.3 (б) Обработка и преработка наменети за производство на храна од: - Животински суровини (освен млекото), со капацитет на производство на готови производи од 5 до 75 тони дневно

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
6. Топење на масти и останати масти за исхрана од животинско потекло. **Преработка и конзервирање на риба, мекотели и лушпари** 1. Преработка и конзервирање на риба, мекотели и лушпари: замрзнување, длабоко замрзнување, сушење, готвење, чадење, солење, саламурење, конзервирање итн.; 2. Производство на производи од риба, мекотели и лушпари: рибји филети, икри, кавијар, замени на кавијар итн.; 3. Производство на храна од риба за потрошувачка или за исхрана на животни; 4. Производство на храна и раствори, исцедени сокови од риба и други водени животни непогодни за човекова потрошувачка. **Преработка и конзервирање на овошје и зеленчук** 1. Преработка и конзервирање на компири: 2. Производство на брашно и прекрупа од компири. **Друга преработка и конзервирање на овошје и зеленчук** 1. Конзервирање на овошје, ореови плодови или зеленчук: замрзнување, сушење, ставање во масло или солило, ставање во конзерви итн. **Производство на растителни и животински масла и масти** 1. Производство на сурови растителни масла:маслиново масло, соино масло, палмино масло, сончогледово масло, масло од памучно семе, масло од репка и синап, ленено масло итн.; 2. Производство на неодмастено брашно и прекрупа од маслодајно семе, маслени ореови плодови или маслени семки; 3. Производство на рафинирани растителни масла: маслиново масло, соино масло итн.; 4. Преработка на растителни масла: дување, вриење (варење), дехидратација, хидрогенизација итн.; 5. Производство на животински масла и масти; 6. Добивање на рибино масло и масло од морски цицачи; 7. Производство на памучен линтер, погачи од маслодајни семиња и други остатоци од производството на масло; 8. Екстракција на растително масло и на животинската маст и рафинирање на растителното масло. **Производство на маргарин и слични масти за јадење** 1. Производство на маргарин; 2. Производство на мешавини и слични мазива;	- Растителни суровини, со капацитет на производство на готови производи од 30 до 300 тони дневно (просечна вредност на квартална основа)

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
3. Производство на мешани масти за јадење. **Производство на мелнички производи и скроб како и производи од скроб** 1. Мелење на жита: производство на брашно, гриз, прекрупа или топчиња од пченица, рж, овес, пченка и други жита; 2. Обработка на ориз: производство на бланширан, мелен, полиран, глазиран, делумно сварен или конвертиран, производство на брашно од ориз; 3. Мелење на зеленчук: производство на брашно од сушен мешункаст зеленчук, корен или трупка или од ореви плодови за јадење; 4. Производство на пченкарно масло; 5. Производство на гликоза, сируп од гликоза, малтоза, инулин итн.; 6. Производство на глутен; 7. Инсталации на производство на индустриски скроб. **Производство на шеќер** 1. Производство или рафинирање на шеќер (сахароза) и супститути на шеќер што се добиваат од сок од трска, репа, јавор и палма; 2. Производи на сирупи од шеќер; 3. Производи на сирупи и шеќер од јавор. **Производство на какао, чоколади и кондиторски производи** 1. Производство на какао, какао - путер, какао - маст, какао - масло; 2. Производство на чоколади и чоколадни бонбони; 3. Производство на кондиторски производи: карамели, каши, нугати, фондан, бела чоколада; 4. Производство на гуми за џвакање; 5. Конзервирање на овошје, јаткасти плодови, кори од овошје и други делови растенија во шеќер; 6. Производство на фабрикувани слатки дражеи и пастили против кашлање. **Производство на хомогенизирани препарати и диететска храна** 1. Производство на храна за одредени нутриционистички цели: - Храна за доенчиња; - Дополнително млеко и друга дополнителна храна за доенчиња; - Храна за бебиња; - Нискокалорична храна за регулирање на телесната тежина; - Диететска храна за специјални медицински цели;	

RAMBOLL

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
- Храна со намалена содржина на калиум, вклучувајќи ја и диеталната сол со намалена содржина на натриум или без натриум; - Храна без протеини; - Храна за употреба при големи физички напори, особено за спортисти; 2. Храна за дијабетичари. **Производство на останати прехранбени производи, неспомнати на друго место** 1. Производство на вештачки концентрати; 2. Производство на квасец; 3. Производство на екстракти и сосови од месо, риба, мекотели и лушпари; 4. Производство на сурогати (замена) на млеко и сирење; 5. Производство на производи од јајца, албумин од јајца. **Производство на готова храна за животни** 1. Обработка на отпадот и остатоците од кланица за производство на храна за домашни животни; 2. Производство на готова храна за домашни миленици, вклучувајќи кучиња, мачки, птици, риби итн. **Производство на пијалаци** 1. Производство на пиво и слад.	
IV –ТЕКСТИЛНА, КОЖНА, ДРВНА И ИНДУСТРИЈА ЗА ХАРТИЈА **Производство на текстил** 1. Подготвителни операции на текстилни влакна: - Намотување и перење на свила; - Одмастување и карбонизација на волната како и боење на руното; - Кардирање и чешлање на сите видови на влакно било од животинско, растително или од вештачко потекло; 2. Предење и производство на предиво и конец за ткаење или шиење, за продажба или за понатамошна обработка; - Косење на лен; - Текстурирање, намотување, свиткување, врзување и перење (натопување) на предиво од синтетички или вештачки влакна; 3. Белење и боење на текстилни ткаенини, предива и текстилни артикли, вклучувајќи и облека; 4. Белење на џинс;	**6. Останати активности** 6.2 Инсталации за претходна обработка (операции како што се перење, белење, мерцеризација) или боење на влакна или на ткаенини, со капацитет на обработка помеѓу 1 и 10 тони дневно 6.3. Инсталации за штавење сурова кожа и кожа, со капацитет на обработка поголем од 0,5 а помал од 12 тони/ден готов производ

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ“ бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
5. Правење водоотпорна, боење, гумирање или импрегнирање на купена облека. **Штавење и доработка на кожа и слични производи од кожа** 1. Штавење, боење и доработка на кожа; 2. Стружење, четкање (чистење), штавење, белење, шишање (стрижење) и чепкање (кубење) и боење на кожа со крзно и сурова кожа со влакна. **Производство на хартија и производи од хартија** 1. Производство на хартија и картон; 2. Производство на целулоза (пулпа). **Печатење со примена на лесно испарливи органски соединенија** * 1. Печатење весници и останати периодични изданија кои што излегуваат најмалку четири пати неделно; 2. Печатење магазини и останати периодични изданија кои што излегуваат помалку од четири пати неделно; 3. Печатење на книги, брошури, музички дела, печатени реклами, мапи, атласи, постери, рекламни каталози, проспекти, енциклопедии, албуми, таксени марки, лични документи, чекови и други хартии од вредност, комерцијални печатени материјали и други печатени материјали; 4. Печатење на текстил, пластика, чаши, метал, дрво и керамика.	6.1 Инсталации за производство на хартија и картон, со производствен капацитет од 5 и 20 тони /ден 6.7. Инсталации за површинска обработка на материјали, предмети или производи во кои се користат органски растворувачи, пред се за превлекување, печатење, премачкување, одмастување, постигнување водоотпорност, премачкување со туткал, бојосување, чистење или импрегнирање, со капацитет на потрошувачката од 10 и 150 kg/ час
V – ЕНЕРГЕТИКА 1. Производство на производи од печка за коксирање (производство на кокс и полукокс, катран и катран од кокс, гас во печка за коксирање, катран од суров јаглен и лигнит, агломерација на кокс); 2. Производство на рафинирани нафтени производи, и тоа: - моторни горива (бензин, керозин итн.); - горива: лесни, средни и тешки горива, масла, рафинериски гасови како што се етан, пропан, бутан итн.; - масла и масти за подмачкување, вклучувајќи и отпадни масла; - производи за петрохемиска индустрија и облоги за покривање на патишта; - шпиритус, вазелин, парафин, згусната нафта итн.; - нафтени брикети; - производство на биогорива и мешање на биогорива, т.е. мешање на алкохол со нафта; - брикети од тресет; - брикети од суров јаглен и лигнит.	**1. Енергетска** 1.1Согорувачки инсталации со номинален топлински влез поголем од 5 MW, но помал од 50 MW

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ“ бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
3. Индустриски инсталации за производство на електрична енергија, пареа и топла вода, вклучувајќи ги и согорувачките инсталации со моќност под 10 MW; 4. Хидроелектрични централи до 10 MW; 5. Електрани кои користат обновливи извори на енергија (сонце, ветер, биомаса, биогас, геотермална и др.) со моќност до 200 MW; 6. Производство на гас (со карбонизирање на јаглен од нуспроизводите во земјоделството или од отпадоци, по пат на чистење, мешање и преку други процеси од различни видови на гасови, вклучувајќи и природен гас); 7. Индустриски инсталации за пренос и дистрибуција на гас, пареа и топла вода и за пренос и дистрибуција на електрична енергија со површински водови.	
VI – ХЕМИСКА ИНДУСТРИЈА * 1. Преработка на меѓупроизводи и производи на хемикалии; 2. Производство на пестициди и на фармацевтски производи; 3. Производство на бои, лакови и слични премази, печатарско мастило и китови; 4. Производство на лепаци; 5. Производство на етерични масла; 6. Производство на сапуни и детергенти; 7. Производство на средства за чистење и полирање; 8. Производство на парфеми и тоалетни препарати; 9. Магацински објекти на нафта, нафтени деривати, петрохемиски и хемиски производи; 10. Производство на експлозиви. **Превлекување со примена на препарати кои содржат испарливи органски соединенија*** 1. Превлекување со лепило (освен поврзано со печатарски дејности); 2. Превлекување: возила, нови автомобили, камионски кабини, комбиња, камиони, автобуси, приколки, метални и пластични површини (авиони, бродови, возови итн.), дрвени површини, штоф, хартија, кожа; 3. Превлекување на калем; 4. Превлекување на жица за намотки.	**4. Хемиска индустрија** 4.6. Хемиски инсталации за производство на експлозиви (А-ИСКЗ) **6. Други активности** 6.7. Инсталации за површинска обработка на материјали, предмети или производи кои се користат органски растворувачи, пред се за превлекување, печатење, премачкување, одмастување, постигнување водоотпорност, премачкување со туткал, бојосување, чистење или импрегнирање, со капацитет на потрошувачката 10 до150 кг/час
VII - ИНДУСТРИЈА НА ГУМА * 1. Производство на производи од гума; 2. Преработка на гума или преработка на гума со примена на следните операции:	

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
матење, мелење, мешање, валање, истиснување и вулканизација на природна или на синтетичка гума и сите помошни операции за претворање на природната или на синтетичката гума во готов производ; 3. Производство на надворешни и внатрешни гуми за возила; протектирање на надворешни и внатрешни гуми за возила; * 4. Производство на други производи од гума (цевки, црева, транспортни ленти, презервативи од гума, вештачки гради, гумени предмети за облека (само ако се залепени, а не сошиени), гумирано предиво и ткаенини, душеци на дување, четки, чешели, подни прекривки, балони итн.	
VIII - ПРОИЗВОДСТВО НА НЕМЕТАЛНИ МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ 1. Производство на стакло, вклучително и стаклено влакно;	**3. Индустрија на минерали** 3.4. Инсталации за производство на стакло, вклучувајќи и стаклено влакно, со капацитет на топење од 1 тон/ден до 20 тон/ден
2. Производство на огноотпорни производи; 3. Производство на градежни материјали од глина; 4. Производство на керамички плочки и подни плочи; 5. Производство на цигли, ќерамиди и производи од печена глина за градежништво; 6. Производство на керамички предмети за домаќинствата и керамички украсни предмети; 7. Производство на керамички санитарни уреди; 8. Производство на керамички изолатори и изолационен прибор; 9. Производство на други технички производи од керамика (предмети за лабораториски, хемиски и индустриски потреби); 10. Производство на керамички лонци, садови и слични производи што се користат за пренесување или пакување на стока;	**3. Индустрија на минерали** 3.6. Инсталации за производство на керамички производи со печење, пред се ќерамиди, тули, огноотпорни тули, плочки, каменина или порцелан, со производствен капацитет од 5 тони/ден до75 тони/ден.

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
11. Производство на цемент; 12. Производство на вар и гипс; 13. Производство на производи од бетон за градежни цели; 14. Производство на производи од гипс за градежни цели; 15. Производство на готова бетонска маса; 16. Производство на малтер; 17. Производство на влакнест цемент; 18. Производство на други производи од бетон, гипс и цемент; 19. Производство на абразивни брусни производи и други неметални производи неспомнати на друго место (мелнички камења, камења за острење и полирање, минерални изолациони материјали итн.).	**3. Индустрија на минерали** 3.1. Инсталации за производство на цементен клинкер во ротациони печки со капацитет на производство помал од 500 тони/ден, или инсталации за производство на вар во ротациони печки или во други печки со производствен капацитет од 10 тони/ден, до 50 тони/ден
IX - ПРОИЗВОДСТВО НА МЕТАЛИ 1. Производство на сурово железо, челик и феролегури; 2. Производство на цевки, шупливи (издлабени) профили и слични производи од челик; 3. Производство на други производи со примарна преработка на челик; 4. Ладно влечење на прачки; 5. Ладно валање на тесни ленти; 6. Ладно обликување и свиткување; 7. Ладно извлекување на жица; 8. Производство на благородни метали; 9. Производство на алуминиум; 10. Производство на олово, цинк и калај; 11. Производство на бакар; 12. Производство на други обоени метали (хром, манган, никел, нивни легури, нивна примарна преработка итн.); 13. Преработка на нуклеарно гориво; 14. Леење на железо; 15. Леење на челик; 16. Леење на лесни метали (леење на полуготови производи од алуминиум, магнезиум, титаниум, цинк итн.); 17. Леење на други обоени метали (леење одливки од тешки метали, благородни метали и леење во калапи на одливки од обоени метали); 18. Производство на фабрикувани метални производи, освен машини и опрема;	**2. Производство и преработка на метали** 2.1. Инсталации за обработка на метали: (а) нанесување заштитни слоеви од растопен метал со влез од 0.5 до 2 тона/час суров челик 2.2. Леарници за ферометали со производствен капацитет поголем од 2 тони/ден до 20 тони/ден 2.3. Инсталации за топење, вклучувајќи и легирање, на обоени метали, вклучувајќи ги и повторно добиените производи (рафинација, лиење ливови, итн.), со капацитет на топење над 0, 2 до 4 тони/ден за олово и кадмиум или 2 до 20 тони/ден за сите други метали 2.4. Инсталации за површинска обработка на метали и на пластични материјали со електролитски или со хемиски процес, доколку волуменот на процесните резервоари е 5 до 30 m^3

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ“ бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
19. Производство на метални конструкции и делови на конструкции; 20. Производство на оружје и муниција; 21. Валавници за метали; 22. Обработка и превлекување на метали; 23. Производство на батерии и акумулатори. **Производство на машини за општа намена** 1. Производство на моторни возила; 2. Производство на каросерии за моторни возила, приколки и полуприколки; 3. Производство на електрична и електронска опрема за моторни возила; 4. Производство на други делови и дополнителен прибор за моторни возила; 5. Производство на останата опрема за транспорт (производство на чамци, бродови, шински возила и локомотиви, воздухопловни летала како и производство на нивни делови); 6. Изградба на чамци за рекреација и спортски чамци; 7. Производство на воени борбени возила; 8. Производство на превозни средства неспомнати на друго место (мотоцикли, велосипеди и инвалидски колички и сл.).	
X - УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И ДЕЈНОСТИ ЗА САНАЦИЈА НА ОКОЛИНАТА 1. Инсталации за преработка, третман и отстранување на отпад; 2. Пречистителни станици за отпадни води со капацитет на еквивалент под 10 000 жители; 3. Станици за третман на мил добиен со третман на отпадни води; 4. Складирање на метални отпадоци, вклучително и стари возила; 5. Инсталации за дезинфекција на тврди отпадоци и нивно користење во земјоделството; 6. Инсталации (складови и собирни центри) за привремено чување на опасен отпад; 7. Собирање, третман и отстранување на опасен отпад; 8. Инсталации за депонирање, рециклирање или согорување на опасен отпад, согорување на комунален отпад, депонирање на неопасен отпад.	**5. Постапување со отпадот** Сите инсталации за депонирање или рециклирање на опасниот отпад, согорување на комуналниот отпад, како и депонии кои не се наведени во Прилог 1 на овој правилник.
XI - ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ 1. Проекти за изградба на индустриски комплекси; 2. Градежни проекти, во кои е вклучена изградба на трговски центри и паркиралишта, туристички населби, царински зони и катни гаражи;	/

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
3. Проекти за изградба на железнички пруги и на капацитети за претовар за комбиниран сообраќај и на терминали за комбиниран сообраќај, подземни железници и жичари; 4. Проекти за изградба на аеродроми; 5. Проекти за изградба на водни патишта, пристаништа и пристаништа за рибарење; 6. Проекти за изградба системи за пренос на вода, канализациони системи и системи за заштита од поплави; 7. Проекти за изградба на брани и други хидротехнички објекти за задржување на водата; 8. Проекти за изградба на трамвајски линии, површински и подземни железнички линии, суспендирани линии од конкретен тип, коишто се користат исклучиво или главно за патнички сообраќај; 9. Проекти за изградба на магистрални нафтоводни, гасоводни или продуктоводни инсталации; 10. Проекти за инсталирање на водоводи на големи растојанија; 11. Крајбрежни и земјени зафати за заштита од ерозија и заради регулација на површински водни тела; 12. Проекти за црпење на подземни води и повторно полнење на подземни водни тела; 13. Проекти за изградба на системи за пренос на водни ресурси меѓу речни сливови, 14. Изградба на автопати и магистрални патишта; 15. Реконструкција на автопати и магистрални патишта за повеќе од 10 km; 16. Гранични премини; 17. Градби за високо образование; 18. Градби за терцијарна здравствена заштита; 19. Телекомуникациски системи (базни станици) надвор од населени места; 20. Далноводи со напонско ниво од 1 kV до 110 kV; 21. За оперативни далноводи со напонско ниво од 1 kV до 110 kV, по напонско ниво од: 6 kV, 10 kV, 20 kV, 35 kV и 110 kV, со приложени ситуации на локациите на траси по подрачје на општина и нивна вкупна должина; 22. Трансформаторски станици над 10 kW; 23. За оперативни трансформаторски станици над 10 kW согласно моќноста и напонското ниво, со приложени ситуации на локациите на подрачје на општина; 24. Разводна градска гасоводна мрежа.	
XII - ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРАЊЕ 1. Цевководен транспорт (транспорт на гас, течности, вода, гас, разреден цемент, малтер	/

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
и други стоки преку цевководи); 2. Работа со станични објекти како што се железнички станици, автобуски станици, аеродроми; 3. Паркиралишта или јавни гаражи; 4. Складирање и точење на гас, нафта и нафтени деривати за превозни цели (бензински пумпи и други точилници)	
XIII - ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА 1. Хотели и слични објекти за сместување (хотелски населби, апартмански хотели и мотели) со предвидени повеќе од 100 легла, надвор од урбанизирани подрачја и сите оние кои се лоцирани во заштитени подрачја на природата; 2. Одморалишта и останати објекти за пократок престој (детски и останати летувалишта, станови за гости и бунгалови, селски куќи и колиби без домашна послуга; одморалишта за млади и планинарски одморалишта) со предвидени повеќе од 100 легла, надвор од урбанизирани подрачја и сите оние кои се лоцирани во заштитени подрачја на природата; 3. Кампови, автокампови и простори за кампирање со предвидени повеќе од 50 места надвор од урбанизирани подрачја и сите оние кои се лоцирани во заштитени подрачја на природата.	/
XIV - ИСТРАЖУВАЊЕ И ЕКСПЕРИМЕНТАЛЕН РАЗВОЈ 1. Истражување и експериментален развој во природните, техничките и технолошките науки; 2. Истражување и експериментален развој во биотехнологијата	/
XV - ФОТОГРАФСКИ ДЕЈНОСТИ * 1. Обработка на филмови (дејност на лаборатории за развивање на филмови и изработка на фотографии).	/
XVI - УМЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА **Креативни, уметнички и забавни дејности** 1. Зоолошки градини; 2. Дејности на забави и тематски паркови	/
XVII - УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ 1. Перење и хемиско чистење на текстилни и крзнени производи *	/
ПРИЛОГ 1 (Уредба „службен весник на РМ" бр. 80/09, 32/12) **I - ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО**	**6.Останати активности** 6.6. Инсталации за интензивно живинарство или свињарство со

RAMBOLL

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
1. Одгледување на животни како што се ноеви и емуа, зајаци и други крзнени животни; 2. Производство на кожа, кожа од влекачи или птици на сточарска фарма; 3. Локални водоснабдителни и канализациони системи со пречистителни станици; 4. Полиња за компостирање; 5. Инсталации за интензивно живинарство или свињарство со капацитет: - до 5.000 места за живина; - од 10 до 100 места за гоење свињи (над 30 kg); или - 10 до 50 места за маторици. 6. Собирање, обработка и снабдување со вода од локално значење; 7. Собирање на вода заради поење на добиток до 10m3/ден; 8. Конструкција и реконструкција на фиксни стакленици (со исклучок на посеви под фолии - пластеници); 9. Конструкција и реконструкција на постоечки стаклени бавчи; 10. Конструкција и реконструкција на објекти наменети за пост-бербени активности (калибрирање, пакување итн.) на постоечки пластеници и стакленици; 11. Производство на печурки; 12. Изградба и модернизација на собирни центри за зеленчук, овошје, печурки и лековити растенија.	капацитет од: (а) 5000 и 40 000 места за живина
II - ИНДУСТРИЈА НА МИНЕРАЛИ **Вадење на декоративен камен и камен за градежништво, варовник, суров гипс, креда, шкрилци и чакал** 1. Сечење, обликување доработка на камен за споменици и градежништво, како што се мермер, гранит, пескари итн. 2. Кршење и дробење на декоративен камен за градежништво; 3. Кршење и дробење на чакал.	3. Индустрија на минерали 3.2. Инсталации кои не се наведени во Прилог 1, за рударството, дробење, мелење на минерали.
III - ПРЕХРАНБЕНА ИНДУСТРИЈА **Преработка и конзервирање на месо и производи од месо** 1. Преработка на животински изнутрици; 2. Производство на чепкана волна (добиена со отстранување на кожата); 3. Производство на пердуви; 4. Производство на сушено, солено и чадено месо; 5. Производство на месни производи. **- Колбаси, салами, крвавици и преработка од дроб, сафалади, плескавици,**	**6. Други дејности** 6.3 (б) Обработка и преработка наменети за производство на храна од: - Животински суровини (освен млекото), со производство на готови производи од 5 до 75 тони/ден.

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
ќебапчиња, конзервирано месо, шунка итн. **Производство на сокови од овошје и зеленчук** 1. Производство на сокови од овошје и зеленчук; 2. Производство на концентрати од свежо овошје и зеленчук. **Друга преработка и конзервирање на овошје и зеленчук** 1. Производство на производи (храна) составени од овошје и зеленчук, освен полу готова замрзната и конзервирана храна; **Преработка на млеко и производство на млечни производи** 1. Производство на свежо, пастеризирано, стерилизирано, хомогенизирано и/или третирано на многу висока температура со висок капацитет на влезното млеко се движи од 5 до 20 t/d (просечна вредност на годишна основа); 2. Производство на пијалаци базирани на млеко; 3. Производство на млечни кремови(павлака) од свежо млеко, засладено или незасладено; 4. Производство на млеко и млечен крем (павлака) во цврста состојба; 5. Производство на путер; 6. Производство на јогурт; 7. Производство на сирење и урда; 8. Производство на сурутка; 9. Производство на казеин или млечен шеќер (лактоза); 10. Производство на сладолед и други замрзнати производи за јадења; 11. Изградба модернизација на собирни центри за млеко; **Производство на мелнички производи и скроб како производи од скроб** 1. Производство на скроб од ориз, компири пченка итн.; 2. Производство на талиока (зрнесто скробно брашно) и замена за талиока подготвена од скроб. **Производство на пекарски тестенини** 1. Производство на леб и печива: - леб и печива, - Слатки, торти, колачи, слатки пити, палачинки, вафли, печива итн. 2. Производство на двопек, бисквити и други суви пекарски производи; 3. Производи на производи за грицкање (крекери, переци итн.), било да се слатки или солени;	6.3 (б) Обработка и преработка наменети за производство на храна од: - Растителни суровини, со капацитет на производство на готови производи од 30 до 300 тони/ден (просечна вредност на квартална основа)

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ“ бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
4. Производство на тестенини како макарони и њоки, варени или неварени, полнети или неполнети; 5. Производство на конзервирани или замрзнати тестенини; 6. Производство на конзервирани слатки и печива. **Производство на шеќер** 1. Производство на меласа **Преработка на чај и кафе** 1. Декофеинирање и пржење на кафе: - Производство на производи од кафе; - Мелено кафе. 2. Инстант кафе (растворливо кафе); 3. Екстракти и концентрати од кафе; 4. Производство на замена на кафе; 5. Производство на мешавини на чај и кафе; 6. Производство на екстракти и преработки базирани на чај и кафе; **Производство на зачини и други додатоци** 1. Производство на зачини, сосови и други додатоци: - мајонез; - јадења и брашно од сенф; - сенф итн. 2. Производство на оцет; 3. Преработка на сол со квалитет за користење во јадења, т.е. јодирана сол. **Производство на пијалаци** 1. Производство на безалкохолни пијалаци; 2. Производство на алкохолни пијалаци; 3. Производство на вина; 4. Производство на природна минерална вода и др. флаширана вода. **Производство на други прехранбени производи** 1. Производство на шеќер и кондиторски производи, готови јадења и оброци, кафе, чај и зачин, како и специјалитети и лесно расипливи производи.	
IV - ПРОИЗВОДСТВО НА ТУТУНСКИ ПРОИЗВОДИ 1. Производство на хомогенизиран или реконституиран тутун;	

RAMBØLL

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
2. Оџилување и ридраинг на тутунот.	
V - ТЕКСТИЛНА, КОЖНА, ДРВНА И ИНДУСТРИЈА ЗА ХАРТИЈА **Производство на текстил** 1. Производство на предиво од хартија; 2. Производство на широки ткаенини од памучен, волнен тип, волнена или свилена ткаенина, вклучувајќи и мешавина, како и од вештачки или синтетички предива (полипропилен, итн.); 3. Производство на други широки ткаенини со користење на лен, коноп, јута и други специјални предива; 4. Производство на ткаено букле, жанил ткаенини, фротир, газа итн.; 5. Производство на ткаенини од стаклени влакна; 6. Производство на конец од индиго влакна и арамиден конец; 7. Производство на имитација на крзно со ткаење; 8. Доработка, сушење, перење, собирање, србење и мерцеризирање на текстилни ткаенини и текстилни артикли, вклучувајќи и облека; 9. Производство на готови производи од кој било текстилен материјал, вклучувајќи и плетени или хеклани ткаенини: - ќебиња, вклучувајќи и ќебиња за патување; - постелнина, прекривки, тоалетни и кујнски крпи; - јоргани, перници, перничиња, перничиња за седење, вреќи за спиење итн. 10. Производство на готови производи за опремување: - завеси, ролетни, креветски прекривки, прекривки за мебел и машини итн. ; - церади, шатори, производи за кампување, едра, тенди, церади, прекривки за коли; - знамиња, барјаци, стегови итн.; - крпи за прашина, крпи за садови и слични производи, одела за спасување, падобрани итн.; 11. Производство на текстилен дел од електрични ќебиња. **Производство на јажиња, коноп, плетенки и мрежи** 1. Производство на плетенки, јажиња, конопи и кабли од текстилни влакна или ленти или сличен материјал, кои се импрегнирани, пресвлечени, прекриени или обложени со гума или пластика.	

RAMBØLL

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ“ бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
Производство на неткаен текстил и предмети од неткаен текстил, освен облека 1. Производство на тесни ткаенини, вклучувајќи ги и оние без потка, составени со лепило (адхезив)*; 2. Производство на импрегнирани ткаенини, пресвлечени, прекриени или ламинирани со пластика*; 3. Производство на метализирано предиво и обвиткано предиво, гумен конец и корд прекриен со текстилен материјал, текстилно предиво или лента, прекриено, импрегнирано, пресвлечено или обложено со гума или пластика; 4. Производство на разни текстилни производи: фитил, огноотпорни наметки; 5. Пелерини, црева, трансмисиони или конвеерски ленти - каиши (зацврстени или со метал или друг материјал), облека против гром, облека за филтрирање (цедење). **Производство на облека** 1. Производство на облека при што употребените материјали можат да бидат од секаков вид и можат да бидат преслечени, импрегнирани или гумирани; 2. Производство на облека од кожа или композитна кожа вклучувајќи кожни индустриски предмети како што се престилки за заварување; 3. Производство на горна и долна облека за мажи, жени и деца. **Штавење и доработка на кожа и слични производи од кожа** 1. Производство на кожа и крзно и нивни производи; 2. Производство на антилопски обработена, пергаментно обработена, лакирана или метализирана кожа; 3. Производство на композитна кожа; 4. Складирање и/или конзервирање на сурови животински кожи. **Производство на куфери, рачни торби и слични предмети** 1. Производство на куфери, рачни торби и слично, од кожа, кожни остатоци или кој било друг материјал како што се пластични фолии, текстилни материјали, вулканфибер и картон, каде што е применета иста технологија како за кожа. **Производство на обувки** 1. Производство на обувки за сите намени, од сите видови на материјали и по сите постапки, вклучувајќи и лиење во калапи *;	6. Останати активности 6.3. Инсталации за штавење сурова кожа и кожа, со капацитет на обработка поголем од 0,5 а помал од 12 тони/ден готови производи

RAMBØLL

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
2. Производство на делови од кожа за обувки горни и долни делови, надворешни и внатрешни ѓонови, потпетици итн. **Преработка на дрво и производи од дрво и плута** 1. Пилење, рамнење и машинска обработка на дрво; 2. Сечење (на парчиња), лупење и стружење на трупци; 3. Производство на дрвени железнички прагови; 4. Производство на несоставена дрвена граѓа за патоси; 5. Производство на дрвена волна, дрвено брашно, деланки, ленти; 6. Импрегнирање или хемиска постапка на дрво со користење на заштитни средства или други материјали*; 7.Производство на тенки фурнир листови за употреба како фурнири за правење шперплочи, плочи и панели; 8. Производство на шперплочи, фурнир панели и слични ламинирани дрвени табли и листови *; 9. Производство на т.н. ориентирани иверки како и други видови иверки и плочи - влакнатици; 10. Производство на средно густи плочи - влакнатици или други плочи влакнатици; 11. Производство на залепени (прицврстени) ламинатни дрва и ламинатен фурнир *; 12. Производство на дрвени паркетни блокови, ленти итн. споени во панели; 13. Производство на производи од дрво наменети првенствено за употреба во градежништвото (греди, покривни потпорни греди , врати, прозорци итн.); 14. Производство на монтажни згради и нивни елементи претежно од дрво (пр. сауна); 15. Производство на палети, палети во вид на сандаци и други товарни табли од дрво; 16. Преработка на природна плута, произведена од агломерирана плута; 17. Производство на артикли од природна и агломерирана плута, вклучувајќи подни покривки; 18. Производство на моливи. **Производство на мебел** 1. Производство на мебел, канцелариски мебел, мебел за продавници, кујнски мебел и сл. **Производство на хартија и производи од хартија** 1. Производство на предмети од хартија и картон:	

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ“ бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
- Производство на предмети за санитарни и тоалетни потреби за домаќинствата; - Производство на канцелариски материјал од хартија (пликови и дописи, хартија за печатење, копирање итн.); - Производство на ѕидни тапети; - Производство на други предмети од хартија, како: етикети, филтер хартија и картон, кутии за јајца итн. 2. Производство на хартија и картон, со производствен капацитет до 5 t/d.	
VI - ХЕМИСКА ИНДУСТРИЈА 1. Сечење полиуретанска пена или полиуретански еластомер со загреана жица; 2. Производство на вештачко вискозно влакно и целофан; 3. Производство на катализатори; 4. Производство на парфеми; 5. Производство на сапун; 6. Производство на јаглен моноксид и „сув мраз“; 7. Производство на вештачки бисери; 8. Производство на компримиран кислород и водород; 9. Производство на предмети од синтетички смоли.	**4.Хемиска индустрија** 4.1. Сечење полиуретанска пена или полиуретански еластомер со загреана жица
VII - ПРОИЗВОДСТВО НА ПРОИЗВОДИ ОД ПЛАСТИЧНИ МАСИ 1. Производство на плочи, листови, цевки и профили од пластични маси; 2. Производство на градежни стоки изработени од пластични маси: пластични врати, прозорци, рамки, ролетни, ролетни, первази за обложување на подови, контејнери и резервоари, санитарни работи итн.; 3. Производство на други производи од пластични маси, маса и кујнски садови и тоалет предмети, итн.	
VIII - ПРОИЗВОДСТВО НА МЕТАЛИ 1. Производство на метални врати и прозори; 2. Производство на цистерни, резервоари и садови од метал; 3. Производство на радијатори и котли за централно греење; 4. Производство на парни котли, освен котли за централно греење со топла вода; 5. Производство на сечила и метална опрема за општа намена; 6. Производство на останати фабрикувани метални производи (канти, кофи, шајки, завртки, навртки, пропелери и котви за бродови итн.); 7. Производство на сандаци и слична амбалажа од челик;	

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ“ бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
8. Производство на амбалажа за пакување од лесни метали; 9. Производство на жичани производи, синџири и пружини; 10. Производство на компјутерски, електронски и оптички производи; 11. Производство на електроника за широка потрошувачка (телевизори, аудио рекордери, видео касети, стерео опрема итн.); 12. Производство на електромотори, генератори и трансформатори и уреди за дистрибуција и контрола на електрична енергија; 13. Производство на кабел и електроинсталациски материјал; 14. Производство на кабли од оптички влакна; 15. Производство на други електронски и електрични жици и кабли (изолирани жици и кабли изработени од челик, бакар и алуминиум); 16. Производство на електрична опрема за осветлување; 17. Производство на уреди за домаќинствата (фрижидери, вентилатори, правосмукалки, апарати за готвење, машини за перење итн.); 18. Производство на неелектрични апарати за домаќинствата; 19. Производство на друга електрична опрема (фиксни полначи за батерии, електрични уреди за отворање/затворање на врати, електрични ѕвона, продолжни кабли итн.). **Производство на машини за општа намена** 1. Производство на моторни турбини, освен мотори за авиони и моторни возила; 2. Производство на хидраулични погонски уреди (хидраулична опрема); 3. Производство на други пумпи и компресори; 4. Производство на машини за: земјоделство и шумарство, обработка на метал, за специјални (посебни) потреби; 5. Производство на машини за металургија; 6. Производство на машини за рударство, каменоломи и градежништво; 7. Производство на машини за индустрија за храна, пијалаци и тутун; 8. Производство на машини за индустрија за текстил, облека и кожа; 9. Производство на машини за индустрија за хартија и картон; 10. Производство на машини за обработка на пластика и гума; 11. Производство на други специјализирани машини неспомнати на друго место (сушари за дрво, за печатење, за изработка на керамички плочки, за производство на полуспроводници итн.).	

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
Останата производствена индустрија 1. Производство на накит, бижутерија и сродни производи; 2. Производство на музички инструменти; 3. Производство на спортска опрема (освен облека и обувки); 4. Производство на играчки; 5. Производство на медицински и стоматолошки инструменти.	
IX - УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И ДЕЈНОСТИ ЗА САНАЦИЈА НА ОКОЛИНАТА 1. Станици за претовар и привремено складирање на комунален отпад.	
X - ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ 1. Локални патишта и улици; 2. Реконструкција на локални патишта; 3. Локални пруги; 4. Градби наменети за примарна и секундарна здравствена заштита; 5. Градби за социјална заштита.	
XI - ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА 1. Хотели и слични објекти за сместување (хотелски населби, апартмански хотели и мотели) со предвидени повеќе од 100 легла, надвор од урбанизирани подрачја и сите оние кои се лоцирани во заштитени подрачја на природата; 2. Одморалишта и останати објекти за пократок престој (детски и останати летувалишта, станови за гости и бунгалови, селски куќи и колиби без домашна послуга; одморалишта за млади и планинарски одморалишта) со предвидени повеќе од 100 легла, надвор од урбанизирани подрачја и сите оние кои се лоцирани во заштитени подрачја на природата; 3. Кампови, автокампови и простори за кампирање со предвидени повеќе од 50 места надвор од урбанизирани подрачја и сите оние кои се лоцирани во заштитени подрачја на природата.	
XII - УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ 1. Автолакери	
Прилог 2 (Уредба „Службен весник на РМ" бр 80/09, 32/12) **I - ТЕКСТИЛНА, КОЖНА, ДРВЕНА И ИНДУСТРИЈА ЗА ХАРТИЈА** **Производство на теписи и килими (подни прекривки)** 1. Производство на текстилни подни прекривки:	

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
- Теписи, черги и асури (рогозини), прекривки. **Производство на јажиња, конопи, плетенки и мрежи** 1. Производство на производи од коноп или мрежа, рибарски мрежи, одбојници за бродови, перници за истовар, јажиња за товарање, јажиња и кабли со метални прстени итн. **Производство на неткаен текстил и предмети од неткаен текстил, освен облека** 1. Производство на етикети (налепници) беџови; 2. Производство на корд ткаенина за автогуми од вештачко предиво со голема цврстина; 3. Производство на текстилни производи за опремување на моторни возила; 4. Производство на сликарски платна и ткаенини за обележување; 5. Производство на филц; 6. Производство на тул и други мрежести ткаенини, парчиња, ленти и тантели; 7. Производство на врвки за чевли со текстил. **Производство на предмети од крзно** 1. Производство на производи изработени од крзно; - Крзнена облека и прибор; - Составени крзна како што се парченца, плочи, ленти итн.; - Производство на капи од крзно; - Производство на обувки од текстил без ѓон. **Производство на плетена и хеклана облека** 1. Производство на чорапи, вклучувајќи и сокни (куси чорапи), трико чорапи и хулахоп чорапи; 2. Производство на пуловери, џемпери, елеци и слични производи. **Преработка на дрво и производи од дрво и плута** 1. Производство на производи од дрво, плута, слама или плетарски материјали, вклучувајќи основни облици како и составени производи; 2. Производство на буриња, бочви, каци и други бочварски производи од дрво; 3. Производство на барабани (калеми) за кабли од дрво, закачалки за облека, метли и четки; 4. Производство на артикли од природна и агломерирана плута, вклучувајќи подни прекривки; 5. Производство на плетеници и производи од плетарски материјали: подметки, простирки итн.;	

Прилог на Уредбата („Службен весник на РМ" бр 80/90, 36/12) одговорност на МЖСПП	Б-ИСКЗ правилник (Прилог 2 на Правилникот СВ бр.89/05)
6. Производство на кошничарски производи и плетарска стока.	
II - ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ 1. Складирање на градежни материјали (песок, чакал, вар, тули и слично) што се врши како стопанска дејност.	
III - ОБЈЕКТИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И СЕРВИСНИ ДЕЈНОСТИ СО ХРАНА 1. Подготовка и послужување на пијалаци: барови, таверна , салони за подготовка на коктели, дискотеки каде пијалакот е доминантен, пивници, кафулиња, барови за подготовка на овошни напитоци; 2. Ресторани и останати објекти за подготовка и послужување на храна (кафетерии, ресторани за брза храна и ресторани за храна која се изнесува); 3. Друг вид на сместување: студентски домови или интернати, школски домови или интернати, работнички хостели и пансиони; 4. Услуги на доставување на храна и пијалаци за посебни прилики (кетеринг) кои опфаќаат подготовка на храна и нејзино доставување; 5. Индустриски кетеринг (подготовка на храна за купувач, базирана на договор за одреден период); 6. Изградба и реконструкција на објекти на фарма за туристички цели (дегустација, исхрана, сместување и рекреација)	
IV - СКЛАДИРАЊЕ 1. Складирање на стока (силоси за жито, цистерни, комори за моментно замрзнување итн.); 2. Складишта за отпадни материјали.	
V - УСЛУЖНИ ДЕЈНОСТИ 1. Автоперални; 2. Лимарски и механичарски работилници.	

Одрекување од одговорност:

Содржината на оваа публикација е единствена одговорност на Ramboll Danmark A/S и нејзините конзорциумски партнери и на никаков начин не ги одразува гледиштата на Европската Унија.

Овој проект е финансиран
од Европската Унија